

22002A0430(01)

L 114/6

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

30.4.2002

СПОРАЗУМЕНИЕ

между Европейската общност и нейните държави-членки, от една страна, и Швейцарската конфедерация, от друга страна, относно свободното движение на хора

ШВЕЙЦАРСКАТА КОНФЕДЕРАЦИЯ, от една страна,

и

ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ,

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ИРЛАНДИЯ,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ, от друга страна,

оттук нататък наричани „договарящи се страни“,

убедени, че свободното движение на хора между териториите на договарящите се страни е ключов фактор за хармоничното развитие на техните отношения,

решени да осъществяват свободното движение на хора между тях на основата на правилата, валидни в Европейската общност,

решиха да сключат настоящото споразумение:

I. ОСНОВНИ РАЗПОРЕДБИ**Член 5****Член 1****Цел**

Целта на настоящото споразумение, в полза на гражданите на държавите — членки на Европейската общност, и Швейцария, е:

- а) да се договори правото на влизане, пребиваване, достъп до работа като заети лица, установяване на основата на самостоятелна заетост и правото на престой на територията на договарящите се страни;
- б) да се улесни предоставянето на услуги на територията на договарящите се страни и по-специално да се либерализира предоставянето на краткотрайни услуги;
- в) да се договори правото на влизане във и пребиваване на територията на договарящите се страни за лица без икономическа дейност в приемащата страна;
- г) да се договорят еднакви условия на живот, заетост и работни условия, както тези, уговорени за гражданите на съответната страна.

Член 2**Недискриминация**

Граждани на една договаряща се страна, които законно пребивават на територията на друга договаряща се страна, не трябва в приложение и в съответствие с разпоредбите на приложения I, II и III на настоящото споразумение, да бъдат обект на каквато и да е дискриминация на основание националност.

Член 3**Право на влизане**

Правото на влизане на граждани на една договаряща се страна на територията на друга договаряща се страна се гарантира в съответствие с разпоредбите, определени в приложение I.

Член 4**Право на пребиваване и достъп до икономическа дейност**

Правото на пребиваване и достъпът до икономическа дейност са гарантирани, ако нещо друго не е предвидено в член 10 и в съответствие с разпоредбите на приложение I.

Лица, които предоставят услуги

1. Без да се засягат на други специфични споразумения между договарящите се страни особено относно разпоредбите за услуги (включително споразумението за обществените поръчки, доколкото то обхваща предоставянето на услуги), лица, които предоставят услуги, включително фирми в съответствие с разпоредбите на приложение I, имат правото да предоставят услуга на територията на другата договаряща се страна за период, който не превишава 90 дни действителна работа в една календарна година.

2. Лица, предоставящи услуги имат право на влизане в и пребиваване на територията на другата договаряща се страна:

- а) когато имат право да предоставят услуга по силата на параграф 1 или по силата на разпоредбите на споразумение, споменато в параграф 1;
- б) или ако условията, определени в буква а), не са изпълнени, когато те са получили разрешение да предоставят услуга от компетентните органи на съответната договаряща се страна.

3. Граждани на една държава — членка на Европейската общност, или Швейцария, които влизат на територията на една договаряща се страна единствено за да получат услуги, имат право на влизане и пребиваване.

4. Правата, посочени в настоящия член, са гарантирани в съответствие с разпоредбите, определени в приложения I, II и III. Ограниченията относно количествата на член 10 може да не се прилагат срещу лица, споменати в настоящия член.

Член 6**Право на пребиваване за лица, които не се занимават с икономическа дейност**

Правото на пребиваване на територията на една договаряща се страна се гарантира на лица, които не се занимават с икономическа дейност в съответствие с разпоредбите на приложение I по отношение на неактивните хора.

Член 7**Други права**

Договарящите се страни, в съответствие с приложение I, предоставят следните права по отношение на свободното движение на хора:

- а) правото на равнопоставеност с гражданите на страната по отношение на достъпа до и изпълнението на икономическа дейност и условия на живот, заетост и работни условия;

- б) правото на професионална и географска мобилност, която дава възможност на гражданите на договарящата се страна да се движат свободно в рамките на територията на приемащата страна и да изпълняват избраната от тях професия;
- в) правото на престой на територията на една договаряща се страна след края на икономическата дейност;
- г) правото на пребиваване за членовете на семейството, независимо от тяхната националност;
- д) правото на упражняване на икономическа дейност за членовете на семейството, независимо от тяхната националност;
- е) правото на придобиване на недвижима собственост, доколкото това е свързано с упражняването на правото, предоставено от настоящото споразумение;
- ж) през преходния период — правото след края на икономическата дейност или период на пребиваване на територията на договарящата се страна на завръщане там за целите на изпълнение на икономическа дейност и правото на превръщане на разрешението за временно пребиваване в постоянно.

Член 8

Съгласуване на системите за социална сигурност

Договарящите се страни предоставят условия в съответствие с приложение II за съгласуване на системите за социална сигурност с конкретната цел да:

- а) се осигури равнопоставеност;
- б) се определи приложимото законодателство;
- в) се натрупват, за целите на придобиване и запазване на правото на помощи, и изчисляване на такива помощи, на всички периоди, взимани предвид от националното законодателство на съответните страни;
- г) се изплащат помощи на лица, пребиваващи на територията на договарящите се страни;
- д) се насърчава взаимната административна помощ и сътрудничество между органите и институциите.

Член 9

Дипломи, сертификати и други квалификации

За да се улеснят гражданите на страните — членки на Европейския съюз, и на Швейцария да получат достъп и да изпълняват дейности като заети и самостоятелно заети лица, и за предоставяне на услуги, договарящите се страни предприемат необходимите мерки в съответствие с приложения III относно взаимното признаване на дипломи, сертификати и други квалификации, и съгласуване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на договарящите се страни относно достъп до и изпълнение на дейности като заети и самостоятелно заети лица, и предоставянето на услуги.

II. ОБЩИ И ОКОНЧАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 10

Преходни разпоредби и развитие на споразумението

1. В продължение на пет години след влизане в сила на споразумението Швейцария може да поддържа количествени ограничения по отношение на достъпа до икономическа дейност за следващите две категории на пребиваване: пребиваване за период от повече от четири месеца и по-малко от една година, и пребиваване за период, равен на или превишаващ една година. Няма ограничения относно пребиваването за по-малко от четири месеца.

От началото на шестата година всички количествени ограничения, приложими за гражданите на държавите — членки на Европейската общност се премахват.

2. За максимален период от две години договарящите се страни могат да запазят контрола върху приоритета на работници, интегрирани в пазара на редовна работна сила и условия на заплащане и работни условия, приложими за гражданите на другата договаряща се страна, включително лицата, които предоставят услуги, споменати в член 5. Преди края на първата година съвместният комитет разглежда въпроса дали тези ограничения трябва да бъдат запазени. Той може да съкрати максималния период на две години. Контролът върху приоритета на работниците, интегрирани в пазара на редовната работна сила, не се прилага за доставчиците на услуги, либерализирани със специално споразумение между договарящите се страни относно предоставянето на услуги (включително споразумението относно някои аспекти на обществените поръчки, доколкото то обхваща предоставянето на услуги).

3. При влизане в сила на споразумението и до края на петата година всяка година Швейцария запазва в цялостните си квоти за заети и самостоятелно заети лица на Европейската общност най-малко 15 000 нови разрешения за пребиваване, валидни за период, равен на или превишаващ една година и 115 500, валидни за повече от четири месеца и по-малко от една година.

4. Независимо от разпоредбите на параграф 3, договарящите се страни се споразумяват относно следните мерки: ако след пет години и до 12 години след влизане в сила на споразумението броят на новите разрешения за пребиваване и от двете категории, споменати в параграф 1, издадени на заети и самостоятелно заети лица от Европейската общност в дадена година, превишава средното за трите предшестващи години с повече от 10 %, Швейцария може за следващата година едностранно да ограничи броя на новите разрешения за пребиваване за тази категория за заети и самостоятелно заети лица на Европейската общност до средното на трите предшестващи години плюс 5 %. Следващата година броят може да бъде ограничен до същото ниво.

Независимо от разпоредбите на предишната алинея, броят на новите разрешения за пребиваване, издаден на заети и самостоятелно заети лица на Европейската общност, не може да се ограничава до по-малко от 15 000 годишно, валидни за период равен на или превишаващ една година и 115 500 годишно, валидни за повече от четири месеца и по-малко от една година.

5. Преходните разпоредби на параграфи 1 - 4, и по-специално тези на параграф 2 относно приоритета на работниците, интегрирани в пазара на редовната работна сила и контрола на условията на заплащане и на работните условия, не се прилагат за заети и самостоятелно заети лица, които по времето на влизане в сила на настоящото споразумение, имат разрешение да извършват икономическа дейност на територията на договарящите се страни. Такива лица се ползват конкретно от професионалната и географската мобилност. Притежателите на разрешения за пребиваване, валидни за по-малко от една година, имат право на подновяване на своите разрешения; изчерпването на количествените лимити не може да се прилага при тях. Притежателите на разрешения за пребиваване, валидни за период, равен или превишаващ една година, автоматично имат право на удължаване на техните разрешения. По тази причина такива заети и самостоятелно заети лица се ползват от правото на свободно движение, договорено за установили се лица в основните разпоредби на настоящото споразумение, и по-специално член 7 от него, от влизането му в сила.

6. Швейцария изпраща редовно и надлежно на съвместния комитет всяка полезна статистика и информация, включително мерките за изпълнение на параграф 2. Една договаряща се страна може да поиска преглед на положението в съвместния комитет.

7. За погранични работници не се прилагат количествени лимити.

8. Преходните разпоредби относно социалната сигурност и отстъпването на вноските за осигуряване за безработица са определени в протокола към приложение II.

Член 11

Обжалване

1. Лицата, обхванати в настоящото споразумение, имат право на обжалване пред компетентните органи във връзка с приложението на разпоредбите на настоящото споразумение.

2. Жалбите се разглеждат в един приемлив период от време.

3. Лицата, обхванати от настоящото споразумение, имат възможност да обжалват пред компетентния национален съдебен орган по отношение на решения по жалби или липсата на решение в рамките на приемлив период от време.

Член 12

По-благоприятни разпоредби

Настоящото споразумение не изключва по-благоприятните национални разпоредби, които могат да съществуват за гражданите и на двете договарящи се страни и членовете на техните семейства.

Член 13

Възпиране

Договарящите се страни се ангажират да не приемат допълнителни рестриктивни мерки спрямо гражданите на другата страна в области, които се обхващат от настоящото споразумение.

Член 14

Съвместен комитет

1. С настоящото се създава съвместен комитет, съставен от представители на договарящите се страни. Той отговаря за управлението и правилното приложение на споразумението. За тази цел той издава препоръки. Той взема решения при обстоятелствата, предвидени в споразумението. Съвместният комитет взема решенията си по взаимно съгласие.

2. В случай на сериозни икономически или социални трудности съвместният комитет се събира по молба на една от договарящите се страни, за да проучи подходящи мерки за преодоляване на ситуацията. Съвместният комитет може да реши какви мерки да предприеме в рамките на 60 дни от датата на молбата. Този период може да бъде удължен от съвместния комитет. Обхватът и продължителността на такива мерки не превишава това, което точно е необходимо за преодоляване на ситуацията. Дава се предпочитание на мерките, които най-малко нарушават действието на настоящото споразумение.

3. За целите на правилното изпълнение на споразумението договарящите се страни редовно обменят информация и по молба на една от тях взаимно се консултират в рамките на съвместния комитет.

4. Съвместният комитет заседава, както и когато е необходимо, и най-малко един път годишно. Всяка страна може да поиска свикването на заседание. Съвместният комитет се събира в рамките на 15 дни от молбата по параграф 2.

5. Съвместният комитет определя своя правилник, който, *inter alia*, съдържа разпоредби относно свикването на заседания, определянето на председателя и мандата на председателя.

6. Съвместният комитет може да реши да създаде каквато и да е работна група или група от експерти, която да го подпомага в изпълнение на неговите задължения.

Член 15

Приложения и протоколи

Приложенията и протоколите към настоящото споразумение представляват неразделна част от него. Окончателният акт съдържа декларациите.

Член 16

Позоваване на законодателството на Общността

1. За да се постигнат целите, преследвани с настоящото споразумение, договарящите се страни предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че правата и задълженията еквивалентни, на тези, съдържащи се в законовите актове на Европейската общност, на които се прави позоваване, се прилагат в отношенията между тях.

2. Доколкото приложението на настоящото споразумение обхваща концепции от законодателството на Общността, взема се предвид подходящото прецедентно право на съда на Европейските общности преди датата на неговото подписване. Прецедентното право след тази дата се предоставя на вниманието на Швейцария. За да се гарантира, че споразумението действа правилно, съвместният комитет, по искане на една от договарящите се страни, определя значението на такова прецедентно право.

Член 17

Разработване на законодателство

1. Веднага след като една договаряща се страна започне процес на приемане на проект за изменение на своето местно законодателство или веднага след като има промяна в прецедентното право на органи, срещу решенията на които няма средство на правна защита по местното законодателство в област, регламентирана от настоящото споразумение, тя информира другата договаряща се страна чрез съвместния комитет.

2. Съвместният комитет провежда обмен на мнения относно ефекта на такова изменение за правилното действие на споразумението.

Член 18

Преразглеждане

Ако една договаряща се страна пожелае споразумението да бъде преразгледано, тя представя предложение за тази цел на съвместния комитет. Измененията на настоящото споразумение влизат в сила след приключване на съответните вътрешни процедури, с изключение на изменения в приложения I и III, които се приемат с решение на съвместния комитет и могат да влезнат в сила веднага след това решение.

Член 19

Уреждане на спорове

1. Договарящите се страни могат да отнесат спорен въпрос, който е свързан с тълкуването или приложението на настоящото споразумение до съвместния комитет.

2. Съвместният комитет може да уреди спора. Всяка информация, която може да е полезна, като направи възможно задълбоченото проучване на положението с оглед на намиране на приемливо решение, се предоставя на съвместния комитет. За тази цел съвместният комитет разглежда всички възможни начини за поддържане на доброто функциониране на настоящото споразумение.

Член 20

Връзка с двустранни споразумения относно социална сигурност

Ако не е предвидено нещо друго в приложение II, двустранните споразумения относно социалната сигурност между Швейцария и страните-членки на Европейската общност се спират при влизане в сила на настоящото споразумение, доколкото последното разглежда същия предмет.

Член 21

Връзка с двустранни споразумения относно двойното данъчно облагане

1. Разпоредбите на двустранните споразумения между Швейцария и страните — членки на Европейската общност, относно двойното данъчно облагане не се засягат от разпоредбите на настоящото споразумение. По-специално разпоредбите на настоящото споразумение не засягат дефиницията за „погранични работници“ в споразуменията относно двойното данъчно облагане.

2. Нито една разпоредба на настоящото споразумение не може да се тълкува по такъв начин, че да попречи на договарящите се страни да направят разграничение, когато прилагат съответните разпоредби на тяхното фискално законодателство, между данъкоплатците, положението на които не е сравнимо, особено по отношение на мястото им на пребиваване.

3. Нито една разпоредба на настоящото споразумение не пречи на договарящите се страни да приемат или да прилагат мерки, за да гарантират налагането, плащането и ефективното възстановяване на данъци или да спекулират с избягване на плащане на данъци по силата на националното данъчно законодателство или споразумения, които целят предотвратяване на двойното данъчно облагане между Швейцария от една страна и една или повече държави — членки на Европейската общност, от друга страна, или всякакви други мерки, свързани с данъците.

Член 22

Връзка с двустранни споразумения по други въпроси, различни от социалната сигурност и двойното данъчно облагане

1. Независимо от разпоредбите на членове 20 и 21, настоящото споразумение не засяга споразумения, които свързват Швейцария, от една страна и една или повече държави — членки на Европейската общност, от друга страна, например отнасящите се до частни лица, икономически оператори, трансгранично сътрудничество или локален граничен трафик, доколкото те са съвместими с настоящото споразумение.

2. В случай на несъвместимост между такива споразумения и настоящото споразумение, преобладаващо е последното.

Член 23

Придобити права

В случай на прекратяване или неподновяване, правата, придобити от частни лица не се повлияват. Договарящите се страни уреждат с взаимно съгласие действията, които се предприемат по отношение на правата в процеса на придобиването им.

Член 24

Териториален обхват

Настоящото споразумение е приложимо от една страна на територията на Швейцария и от друга страна на териториите, в които се прилага Договорът за създаването на Европейската общност и при условията, определени в този договор.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve, en doble ejemplar en lenguas alemana, danesa, española, finesa, francesa, griega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca, siendo cada uno de estos textos igualmente auténtico.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems, i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig in zweifacher Ausfertigung in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, spanischer und schwedischer Sprache, wobei jeder dieser Wortlaute gleichermaßen verbindlich ist.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα, σε δύο αντίτυπα στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα· καθένα από τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικό.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine, in duplicate in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each of those texts being equally authentic.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf, en double exemplaire en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, chacun de ces textes faisant également foi.

Член 25

Влизане в сила и срок на действие

1. Настоящото споразумение се ратифицира или одобрява от договарящите се страни в съответствие със собствените им процедури. То влиза в сила на първия ден от втория месец след последното нотифициране относно депозирането на инструментите за ратификация или одобрение на всички седем споразумения, както следва:

Споразумение за свободно движение на хора,

Споразумение за въздушен транспорт,

Споразумение за превоз на стоки и пътници със сухопътен и железопътен транспорт,

Споразумение за търговия със селскостопански продукти,

Споразумение за взаимно признаване на оценката за съответствие,

Споразумение за определени аспекти на обществените поръчки,

Споразумение за научно и технологично сътрудничеството.

2. Настоящото споразумение се сключва за първоначален период от седем години. То се подновява за неопределен срок, ако Европейската общност или Швейцария не уведомят другата страна за противното преди изтичането на първоначалния период. Когато се направи такова уведомление, се прилага параграф 4.

3. Европейската общност или Швейцария могат да прекратят настоящото споразумение, като уведомят за решението си другата страна. В случай на такова уведомление се прилагат разпоредбите на параграф 4.

4. Седемте споразумения, посочени в параграф 1, престават да бъдат приложими шест месеца след получаването на уведомлението за неподновяването, както е посочено в параграф 2, или за прекратяване, както е посочено в параграф 3.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove, in duplice esemplare, nelle lingue danese, finlandese, francese, greca, inglese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca, ciascun testo facente ugualmente fede.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negennegentig, in twee exemplaren in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove, em duplo exemplar nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, fazendo igualmente fé qualquer dos textos.

Tehty Luxemburgissa kahdentenkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Utfärdat i Luxemburg den tjugoförsta juni nittionhundraionio i två exemplar på det danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språket, vilka samtliga texter är lika giltiga.

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

På Kongeriget Danmarks vegne

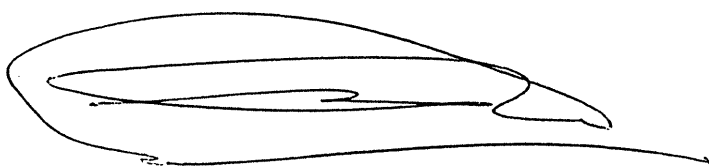
Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Γιώργος Α. Παπαγεωργίου

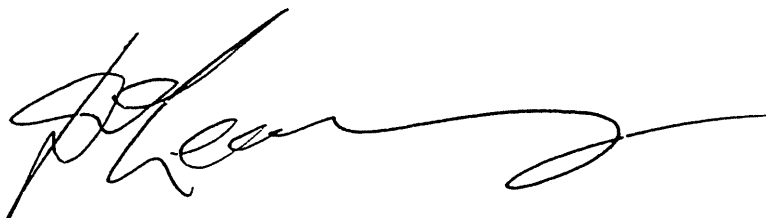
Por el Reino de España

Pour la République française

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

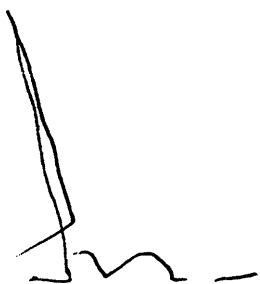

Per la Repubblica italiana

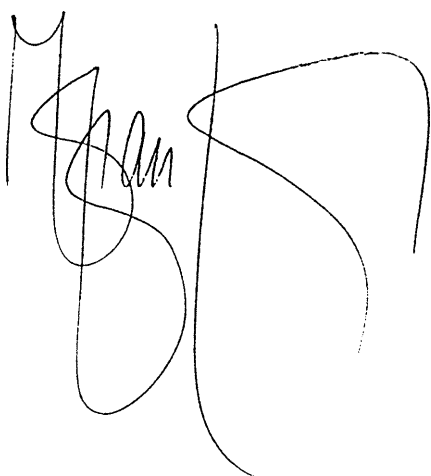

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A handwritten signature in black ink, consisting of a tall, thin vertical stroke on the left and a series of horizontal, slightly wavy lines extending to the right.

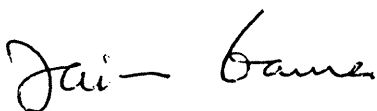
Voor het Koninkrijk der Nederlanden

A complex handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized initial 'M' on the left, followed by several overlapping loops and a long, sweeping tail that curves upwards and then downwards.

Für die Republik Österreich

A handwritten signature in black ink, starting with a large, cursive 'A' followed by several fluid, connected loops and a long, sweeping tail.

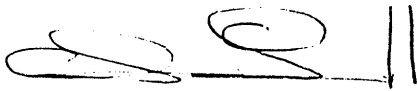
Pela República Portuguesa

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jai - Bames' in a cursive, slightly stylized script.

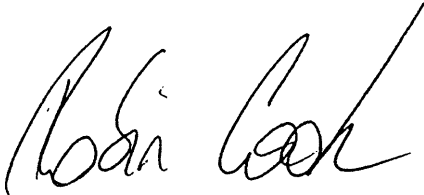
Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

A handwritten signature in black ink, reading 'Tarja Haavio' in a cursive script.

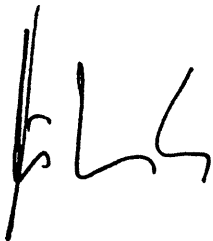
För Konungariket Sverige

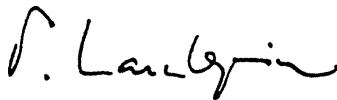
For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Für der schweizerischen Eidgenossenschaft
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera

ПРИЛОЖЕНИЕ I

СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ НА ХОРА

I. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Влизане и излизане

1. Договарящите се страни разрешават на граждани на другите договарящи се страни и членове на техните семейства по смисъла на член 3 от настоящото приложение, и лица, заемащи длъжности по смисъла на член 17 от настоящото приложение, да влизат на тяхна територия просто при предоставяне на карта за самоличност или паспорт.

Не се изисква входна виза или равносилно на това изискване с изключение на членовете на семейството и работници на длъжност по смисъла на член 17 от настоящото приложение, които нямат националността на едната договаряща се страна. Съответната договаряща се страна трябва да предостави на тези лица всички възможности за получаване на необходимите визи.

2. Договарящите се страни предоставят на гражданите на договарящите се страни и на членовете на техните семейства по смисъла на член 3 от настоящото приложение и на работници на длъжност по смисъла на член 17 от настоящото приложение, правото да напускат тяхната територия просто при представяне на валидна карта за самоличност или паспорт. Договарящите се страни не могат да изискват изходяща виза или равносилно изискване от граждани на други договарящи се страни.

Договарящите се страни, които действат в съответствие с тяхното законодателство издават на такива граждани, или подновяват, картата за самоличност или паспорта, в който се посочва конкретно националността на притежателя.

Паспорът трябва да е валиден най-малко за всички договарящи се страни и за страните, през които притежателят на паспорта трябва да премине когато пътува между тях. Когато паспортът е единственият документ, с който притежателят му може законно да напусне страната, периодът му на валидност не може да бъде по-малък от пет години.

Член 2

Пребиване и икономическа дейност

1. Без да се засягат разпоредбите за преходния период, които са определени в член 10 от настоящото споразумение и раздел VII от настоящото приложение, гражданите на една договаряща се страна имат право да пребивават и да осъществяват икономическа дейност на територията на другата договаряща се страна при процедурите, определени в раздели II до IV. Това право получава реален израз чрез издаването на разрешение за пребиваване или за хората от пограничните зони, посредством специално разрешение.

Гражданите на една договаряща се страна също имат правото да посещават друга договаряща се страна или да остават там след период на заетост от по-малко от една година за да търсят работа и да пребивават там за приемлив период от време, който може да бъде до шест месеца, за да им се даде възможност да намерят възможности за работа, съответстваща на тяхната професионална квалификация и ако е необходимо да предприемат подходящите стъпки за започване на работа. Тези, които търсят работа имат правото, на територията на съответната договаряща се страна, да получават същата помощ която агенциите по заетост в държавата предоставят на своите граждани. Те могат да бъдат изключени от схемите за социална сигурност за продължителността на това пребиваване.

2. Гражданите на договарящите се страни, които не осъществяват икономическа дейност в приемащата страна, които нямат право на пребиваване в съответствие с други разпоредби на настоящото споразумение имат право на пребиваване, при условие че отговарят на предварителните условия, определени в раздел V. Правото получава реален израз чрез издаването на разрешение за пребиваване.

3. Разрешението за пребиваване или специалното разрешение, предоставяно на граждани на договарящите се страни се издава и се подновява безплатно или срещу заплащане на сума, която не превишава таксите, които гражданите на страната трябва да плащат за издаването на карти за самоличност. Договарящите се страни предприемат необходимите мерки за опростяване колкото е възможно на формалностите и процедурите за получаване на тези документи.

4. Договарящите се страни могат да изискат от гражданите на другата договаряща се страна да съобщават за присъствието си на територията.

Член 3

Членове на семейството

1. Едно лице, което има правото на пребиваване и е гражданин на една договаряща се страна, има право да бъде придружено от членовете на неговото семейство. Едно заето лице трябва да притежава дом за своето семейство, който трябва да бъде по нормалните стандарти за заетите лица — граждани на страната в региона, в който то е заето, но тази разпоредба не трябва да води до дискриминация между заетите лица-граждани на страната и заетите лица от другата договаряща се страна.

2. Следните лица се считат за членове на семейството, независимо от тяхната националност:

- неговата съпруга и техните роднини по низходяща линия, които са под 21 годишна възраст или са на издръжка;
- неговите роднини по възходяща линия и тези на неговата съпруга, които зависят от него;
- в случай на студент, неговата съпруга и техните деца на издръжка.

Договарящите се страни трябва да улеснят приемането на всеки член от семейството, който не е обхванат от разпоредбите на този параграф под букви а), б) и в), ако това лице е на издръжка или живее в домакинството на гражданин на една договаряща се страна в страната на произход.

3. Когато се издава разрешение за пребиваване за членове на семейството на един гражданин на една договаряща се страна, договарящите се страни могат да изискват само документите, изброени по-долу:

- а) документът, по силата на който те са влезнали на територията;
- б) документ, издаден от компетентен орган на страната на произход или потекло, който доказва връзката им;
- в) за лица на издръжка — документ, издаден от компетентните власти на страната на произход или потекло, удостоверяващ, че те са на издръжка на лицето, споменато в параграф 1, или живеят в неговото домакинство в тази страна.

4. Периодът на валидност на разрешението за пребиваване, издадено на член от семейството, трябва да бъде същият, както този на разрешението, издадено на лицето, от което то се издръжва.

5. Съпругата и децата на издръжка или децата на възраст под 21 години на лице, което има право на пребиваване имат правото да се заемат с икономическа дейност каквато и да е тяхната националност.

6. Децата на един гражданин на една договаряща се страна, независимо дали се е заел със или е осъществявал икономическа дейност или не на територията на другата договаряща се страна трябва да се допускат до курсове за общо образование, практическо обучение и професионално обучение на същата основа както гражданите на приемащата страна, ако тези деца живеят на нейната територия.

Договарящите се страни насърчават инициативи, които предоставят възможност на такива деца да посещават гореспоменатите курсове при най-добрите условия.

Член 4

Право на престой

1. Гражданите на една договаряща се страна и членовете на техните семейства имат право на престой на територията на друга договаряща се страна след приключване на икономическата им дейност.

2. В съответствие с член 16 на споразумението, се прави позоваване на Регламент № 1251/70/ЕИО (ОВ L 142, 1970 г., стр. 24 ⁽¹⁾) и Директива 75/34/ЕИО (ОВ L 14, 1975 г., стр. 10) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Както е в сила към датата на подписването на настоящото споразумение.

Член 5

Обществен ред

1. Правата, предоставени по силата на разпоредбите на настоящото споразумение могат да се ограничат само посредством мерки, които са оправдани на основание на обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве.

2. В съответствие с член 16 от споразумението се прави позоваване на Директиви 64/221/ЕИО (ОВ L 56, 4.4.1964 г., стр. 850/64) ⁽¹⁾, 72/194/ЕИО (ОВ L 121, 26.5.1972 г., стр. 32) ⁽¹⁾ и 75/35/ЕИО (ОВ L 14, 20.1.1975 г., стр. 14) ⁽¹⁾.

II. ЗАЕТИ ЛИЦА

Член 6

Правила по отношение на пребиваване

1. Заето лице, което е гражданин на една договаряща се страна (отгук нататък наричано „заето лице“) и е заето за период от една година или повече от работодател в приемащата страна, получава разрешение за пребиваване, което е валидно най-малко за пет години от датата на издаването му. То се удължава автоматично за период от най-малко пет години. Когато се поднови за първи път, периодът му на валидност може да бъде ограничен, но не за по-малко от една година, когато неговият притежател е останал непреднамерено незает за повече от 12 последователни месеца.

2. Едно заето лице, което е заето за период от повече от три месеца, но по-малко от една година от един работодател в приемащата страна получава разрешение за пребиваване за същата продължителност каквато е продължителността на неговия договор.

Едно заето лице, което е заето за период до три месеца, няма нужда от разрешение за пребиваване.

3. Когато се издава разрешение за пребиваване, договарящите се страни могат да не изискват от заетото лице да представи нещо повече от следните документи:

- а) документът, по силата на който лицето е влезнало на тяхната територия;
- б) декларация със силата на договор от работодателя или писмено потвърждение за заетостта.

4. Разрешението за пребиваване е валидно за цялата територия на издаващата страна.

5. Прекъсване на пребиваването за по-малко от шест последователни месеца и отсъствието с цел изпълнение на задълженията по отбиване на военна служба не трябва да влияят на валидността на разрешението за пребиваване.

6. Валидно разрешение за пребиваване не може да се отнеме на едно заето лице просто на основание, че то вече не работи, или тъй като то е станало временно неспособно да работи поради злополука или заболяване, или тъй като е незаето не по негово желание, както е удостоверено от компетентната служба по заетостта.

7. Приключването на формалностите за получаване на разрешение за пребиваване не трябва да пречи на един кандидат веднага да заеме длъжността по силата на договора, сключен от него.

Член 7

Заети погранични работници

1. Зает пограничен работник е гражданин на една договаряща се страна, който пребивава на територията на една договаряща се страна и който изпълнява дейност като заето лице на територията на друга договаряща се страна, като се връща на мястото си на пребиваване всеки ден, или най-малкото един път седмично.

2. Пограничните работници нямат нужда от разрешение за пребиваване.

Компетентните органи на страната на заетост въпреки това могат да издадат на пограничния работник специално разрешение за период най-малко пет години или за продължителността на неговото наемане, когато то е по-дълго от три месеца и по-малко от една година. То трябва да се удължи най-малко с пет години, при условие че пограничният работник представи доказателство, че той в действителност се занимава с икономическа дейност.

3. Специални разрешения ще бъдат валидни за цялата територия на издаващата ги страна.

Член 8

Професионална и географска мобилност

1. Зетите лица имат право на професионална и географска мобилност през територията на приемащата страна.

2. Професионалната мобилност включва промяна на работодателя, заемана длъжност или професия както и промяна от статут на заето лице в статут на самостоятелно заето лице. Географската мобилност включва промяна на мястото на работа и на пребиваване.

Член 9

Равнопоставеност

1. Заето лице, което е гражданин на една договаряща се страна, не може по причина на неговата националност да бъде третирано различно на територията на другата договаряща се страна от зетите лица, което са граждани на другата договаряща се страна по отношение на условия на заетост и работни условия, особено по отношение на заплащане, уволнение или възстановяване на работа или наемане отново, ако лицето стане безработно.

2. Заето лице и членовете на неговото семейство, посочени в член 3 от настоящото приложение се ползват от същите данъчни отстъпки и социални обезщетения както зетите лица, граждани на страната и членовете на техните семейства.

3. Лицето също така има право на същата основа и при същите условия като зетите лица, граждани на страната, на образование в заведения за професионално обучение и в професионални преквалификационни и рехабилитационни центрове.

4. Всяка клауза в колективно или индивидуално споразумение или всякакви други колективни механизми относно достъп до заетост, заетост, заплата или други условия на заетост или на уволнение, автоматично става невалидна, доколкото тя предвижда или разрешава дискриминационни условия по отношение на чужди зети лица, които са граждани на договарящите се страни.

5. Заето лице, което е гражданин на една договаряща се страна, се ползва от равнопоставеност по отношение на членство в профсъюзни организации и упражняване на съюзни права, включително правото да избира и правото на достъп до изпълнителски или ръководни длъжности в рамките на една профсъюзна организация; на него може да му се попречи да управлява органи, създадени по публичен закон, и да заема длъжност, ръководена от публичен закон. По-нататък лицето има право да се кандидатира за избори в органи, които представляват служителите в едно предприятие.

Тези разпоредби не засягат законовите и подзаконовите актове в приемащата страна, които предоставят по-разширени права на зетите лица от другата договаряща се страна.

6. Без да се засягат разпоредбите на член 26 от настоящото приложение, едно заето лице, което е гражданин на една договаряща се страна и е заето на територията на другата договаряща се страна, се ползва с всички права и всички преимущества, предоставени на зетите лица, граждани на страната по отношение на жилище, включително собствеността на жилището, което му е необходимо.

Такъв работник има същите права като гражданите на страната за регистрация в списъка за жилище в региона, в който то е заето, когато такъв списък съществува; лицето се ползва от обезщетенията и приоритетите, които са в резултат от това.

Ако неговото семейство е останало в неговата страна на произход, то ще се разглежда за целта като пребиваващо в споменатия регион, в който работниците, граждани на страната се възползват от преимуществата на подобна презумпция.

Член 10

Заетост в публичната администрация

Гражданин на една договаряща се страна, който осъществява дейност като заето лице, може да получи отказ на правото да заеме длъжност в публичната администрация, която включва упражняването на публична власт и е предвидена да защитава общите интереси на държавата или други публични органи.

Член 11

Сътрудничество във връзка със службите по заетостта

Договарящите се страни си сътрудничат в рамките на EURES мрежата (Европейските служби по заетостта), по-специално при създаването на контакти, съгласуването на незаетите длъжности с кандидатурите и обмен на информация относно състоянието на пазара на труда и условията на живот и работа.

III. САМОСТОЯТЕЛНО ЗАЕТИ ЛИЦА

Член 12

Правила по отношение на пребиваване

1. Гражданин на една договаряща се страна, който желае да се установи на територията на друга договаряща се страна, за да осъществява дейност като самостоятелно заето лице (оттук нататък наречено „самостоятелно заето лице“) получава разрешение за пребиваване, валидно за период най-малко от пет години от датата на издаването му, при условие че лицето предостави доказателство на компетентните национални органи, че е установено или иска да стане установено.

2. Разрешението на пребиваване автоматично се удължава за период най-малко от пет години, при условие че самостоятелно зетото лице предостави доказателство на компетентните национални органи, че то осъществява икономическа дейност на самостоятелно заето лице.

3. Когато се издават разрешения за пребиваване, договарящите се страни не могат да изискват от самостоятелно зетото лице да представя нещо повече от следното:

- a) документът, по силата на който лицето е влязло на тяхна територия;
- b) доказателствата, посочени в параграфи 1 и 2.

4. Едно разрешение за пребиваване е валидно за цялата територия на издаващата страна.

5. Прекъсване на пребиваването за по-малко от шест последователни месеца и отсъствие за целите на изпълнение на задълженията, свързани с отбиване на военната служба, не оказват влияние върху валидността на разрешението за пребиваване.

6. Валидни разрешения за пребиваване не могат да бъдат отнемани от лицата, посочени в параграф 1, просто защото те вече не работят поради временна неспособност в резултат от заболяване или злополука.

Член 13

Самостоятелно заети погранични работници

1. Самостоятелно зает пограничен работник е гражданин на една договаряща се страна, който пребивава на територията на една договаряща се страна и който осъществява дейност на самостоятелно заето лице на територията на другата договаряща се страна, като се връща на своето място на пребиваване по правило всеки ден или най-малкото един път седмично.

2. Самостоятелно заети погранични работници не се нуждаят от разрешение за пребиваване.

Компетентните органи на съответната страна въпреки това могат да издадат на самостоятелно зетия пограничен работник специално разрешение, валидно за период най-малко от пет години, при условие че той представи доказателство на компетентните национални органи, че осъществява или желае да осъществи дейност на самостоятелно заето лице. Разрешението се удължава най-малко с пет години, при условие че пограничният работник представи доказателство, че той осъществява дейност на самостоятелно заето лице.

3. Специалните разрешения са валидни за цялата територия на издаващата ги страна.

Член 14

Професионална и географска мобилност

1. Самостоятелно зетите лица имат право на професионална и географска мобилност през територията на приемащата страна.

2. Професионалната мобилност включва промяна на работодателя, заемана длъжност или професия, както и промяна от статут от самостоятелно заето лице в статут на заето лице. Географската мобилност включва промяна на мястото на работа и на пребиваване.

Член 15

Равнопоставеност

1. По отношение на достъп до дейност на самостоятелно заето лице и осъществяването на такава дейност, един самостоятелно зает работник трябва да получи не по-малко благоприятно третиране в приемащата страна от това, което се предоставя на нейните собствени граждани.

2. Разпоредбите на член 9 от настоящото приложение се прилагат с необходимите изменения за самостоятелно зетото лице, посочено в настоящия раздел.

Член 16

Упражняване на публична власт

Едно самостоятелно заето лице може да получи отказ на правото да осъществява дейност, която включва дори на случайно основание упражняването на публична власт.

IV. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА УСЛУГИ

Член 17

Лица, които предоставят услуги

По отношение на предоставянето на услуги, по силата на член 5 от настоящото споразумение се забранява следното:

- a) всяко ограничение на трансграничното предоставяне на услуги на територията на една договаряща се страна, което не превишава 90 дни действителна работа за една календарна година.

б) всяко ограничение на правото на влизане и пребиваване в случаите, обхванати от член 5, параграф 2 от настоящото споразумение относно:

- i) лицата, които предоставят услуги и са граждани на държавите — членки на Европейската общност, или на Швейцария, и са установени на територията на една договаряща се страна, различна от тази на лицето, което получава услугите;
- ii) служители, независимо от тяхната националност, на лица, които предоставят услуги, които са интегрирани на редовния пазар на труда на една договаряща се страна и са заети с предоставянето на услуга на територията на друга договаряща се страна, без това да засяга член 1.

Член 18

Разпоредбите на член 17 от настоящото приложение се прилагат за компании, създадени в съответствие със законодателството на една държава — членка на Европейската общност, или на Швейцария, и имащи регистрирани офиси, централна администрация или основно място на бизнеса на територията на една договаряща се страна.

Член 19

Лице, което предоставя услуги, което има правото или е било упълномощено да предоставя услуга, може за целите на предоставянето ѝ временно да осъществява своята дейност в страната, в която се предоставя услугата при същите условия, както условията, наложени от страната на нейните граждани, в съответствие с разпоредбите на настоящото приложение и на приложения II и III.

Член 20

1. Лицата, споменати в член 17, буква б) от настоящото приложение, които имат право да предоставят услуга, не се нуждаят от разрешение за пребиваване за периоди на пребиваване от 90 дни или по-малко. Такова разрешение трябва да се включва в документите, споменати в член 1, по силата на които те са влезли на територията.

2. Лицата, споменати в член 17, буква б) от настоящото приложение, които имат право или са били упълномощени да предоставят услуга за период, който превишава 90 дни получават, за материализиране на това право, разрешение за пребиваване за период, равен на този на предоставянето на услугата.

3. Правото на пребиваване е приложимо за цялата територия на Швейцария или на съответната държава — членка на Европейската общност.

4. За целите на издаване на разрешения за пребиваване договарящите се страни не могат да изискват от лицата, споменати в член 17, буква б) от настоящото приложение повече от:

- a) документа, по силата на който те са влезли на територията;

- б) доказателство, че предоставят или желаят да предоставят услуга.

Член 21

1. Общата продължителност на предоставянето на услуги по силата на член 17, буква а) от настоящото приложение, независимо дали непрекъснатата или състояща се от последователни периоди на предоставяне, не трябва да превишава 90 дни действителна работа за една календарна година.

2. Разпоредбите на параграф 1 не засягат освобождаването на лицето, което предоставя услугата от неговите законни задължения по силата на гаранцията, дадена на лицето, което получава услугата, или в случаи на непреодолима сила.

Член 22

1. Разпоредбите на членове 17 и 19 от настоящото приложение не се прилагат за дейности, които включват дори и на случайна основа упражняването на публична власт в съответната договаряща се страна.

2. Разпоредбите на членове 17 и 19 от настоящото приложение и мерките, приети по силата на тези членове, не пречат на приложимостта на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които предвиждат приложението на работните условия и условията за заетост на заети лица, ангажирани за целите на предоставяне на една услуга. В съответствие с член 16 от настоящото споразумение се прави позоваване на Директива 96/71/ЕО от 16 декември 1996 г. относно ангажирането на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1) ⁽¹⁾.

3. Разпоредбите на членове 17, буква а) и 19 от настоящото приложение не засягат приложимостта на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които преобладават във всички договарящи се страни по времето на влизане в сила на настоящото споразумение по отношение на:

- i) дейностите на временните агенции за заетост;
- ii) финансови услуги, при които предоставянето е обект на предишно разрешение на територията на една договаряща се страна, а доставчикът — на контролиращо наблюдение от властите на тази договаряща се страна.

4. Разпоредбите на членове 17, буква а) и 19 от настоящото приложение не засягат приложимостта на съответните законовите, подзаконовите и административни разпоредби на договарящите се страни относно предоставянето на услуги за 90 дни действителна работа или по-малко, необходими по силата на задължителните изисквания в интерес на обществото.

⁽¹⁾ Както е в сила към датата на подписването на настоящото споразумение.

Член 23

Лица, които получават услуги

1. Лице, което получава услуга по смисъла на член 5, параграф 3 от настоящото споразумение няма нужда от разрешение за пребиваване за период на пребиваване от три месеца или по-малко. За период, който превишава три месеца, на лице, което получава услуги се издава разрешение за пребиваване, с продължителност равна на услугата. По време на този период на пребиваване лицето може да бъде изключено от схемите за социална сигурност.

2. Разрешението за пребиваване е валидно на цялата територия на издаващата страна.

V. ЛИЦА, КОИТО НЕ ОСЪЩЕОТВЯВАТ ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Член 24

Правила относно пребиваване

1. Лице, което е гражданин на една договаряща се страна, което не осъществява икономическа дейност в страната на пребиваване и което няма право на пребиваване по силата на други разпоредби на споразумението, получава разрешение за пребиваване, валидно най-малко за пет години, при условие че лицето докаже на компетентните национални органи, че то притежава за себе си и за членовете на своето семейство:

- a) достатъчно финансови средства, така че да не му се налага да кандидатства за социални помощи по време на техния престой;
- b) осигурително покритие при всички рискове и болести ⁽¹⁾.

Договарящите се страни могат, ако сметат, че е необходимо, да изискват разрешението за пребиваване да бъде повторно утвърдено в края на първите две години пребиваване.

2. Финансовите средства се приемат за достатъчни, ако те превишават сумата, под която гражданите на страната, имайки предвид личното им положение и там където е подходящо това за тяхното семейство, могат да претендират за социални помощи. Когато условието не може да се приложи, финансовите средства на кандидата се приемат за достатъчни, ако те са по-големи от нивото на минималната социално осигурителна пенсия, изплащана от приемащата страна.

3. Лица, които са били заети за по-малко от една година на територията на една договаряща се страна, могат да пребивават там, при условие че отговарят на условията, определени в параграф 1 от настоящия член. Помощите за безработица, на които те имат право по силата на националното законодателство, което се допълва, където е подходящо, с разпоредбите на приложение II, се считат за финансови средства по смисъла на параграф 1, буква а) и параграф 2 от настоящия член.

⁽¹⁾ В Швейцария осигуряването при болести за лица, които не са я избрали да бъде страната на тяхното постоянно местожителство, трябва да включва осигуряване при злоупотреки и майчинство.

4. На студент, който няма право на пребиваване на територията на другата договаряща се страна на основание на друга разпоредба от настоящото споразумение, се издава разрешение за пребиваване за период, ограничен до срока на обучението или за една година, ако обучението продължава повече от една година, при условие че той удовлетвори съответния национален орган посредством декларация или по негов избор по всякакъв друг най-малкото еквивалентен начин, че има достатъчно финансови средства, за да гарантира, че нито той, нито неговата съпруга, нито неговите деца на издръжка няма да предявят претенции за социална осигуровка от приемащата страна по време на престоя им и при условие че той е регистриран в одобрено предприятие за целите на участие, като негова основна дейност, в курс за професионално обучение и има покритие на осигуровката при всички рискове и болести. Това споразумение не регламентира достъпа до професионалното обучение или помощ за поддръжане, предоставена на студентите, обхванати от настоящия член.

5. Едно разрешение за пребиваване автоматично се удължава най-малко за пет години, при положение че все още се удовлетворяват условията за това. Разрешенията за пребиваване за студенти се удължават годишно за продължителност, равна на оставащия период на обучение.

6. Прекъсвания на пребиваването за по-малко от шест последователни месеци и отсъствие за целите на изпълнение на задълженията по отбиване на военната служба не трябва да влияят върху валидността на разрешението за пребиваване.

7. Едно разрешение за пребиваване е валидно на цялата територия на издаващата страна.

8. Правото на пребиваване се получава дотогава, докато получателите на това право изпълняват условията, определени в параграф 1.

VI. ПОКУПКА НА НЕДВИЖИМА СОБСТВЕНОСТ

Член 25

1. Гражданин на една договаряща се страна, който има правото на пребиваване и има основен дом в приемащата страна, се ползва със същото право както гражданите на страната по отношение на закупуване на недвижима собственост. Той може да установи основния си дом в приемащата страна по всяко време в съответствие с подходящите национални правила, независимо от продължителността на неговата заетост. Напускането на приемащата страна не води до задължение за освобождаване от такава собственост.

2. Гражданин на една договаряща се страна, който има право на пребиваване, но няма основно местоживеее в приемащата страна, се ползва със същите права като гражданите на страната по отношение на покупката на недвижима собственост, необходима за неговата икономическа дейност. Напускането на приемащата страна не води до задължение за освобождаване от такава собственост. Той може да получи правото и да закупи втори дом или място за почивка. Настоящото споразумение не трябва да оказва влияние върху правилата, приложими при чисти капиталови инвестиции или бизнес с незастроена земя и апартаменти.

3. Пограничен работник се ползва със същите права като гражданина на страната по отношение на закупуването на недвижима собственост за неговата икономическа дейност и като втори дом. Напускането на приемащата страна не води до задължението за освобождаване от такава собственост. Той също може да получи разрешение да закупи място за почивка. Това споразумение не оказва влияние върху правилата, приложими в приемащата страна за чисти капиталови инвестиции или бизнес с незастроена земя и апартаменти.

VII. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ И РАЗВИТИЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО

Член 26

Общи разпоредби

1. Когато се приложат количествените ограничения, определени в член 10 от настоящото споразумение, разпоредбите, съдържащи се в настоящия раздел, допълват или заменят другите разпоредби от настоящото приложение, според случая.

2. Когато се приложат количествените ограничения, определени в член 10 от настоящото споразумение, осъществяването на икономическа дейност е обект на издаването на разрешение за пребиваване и/или работа.

Член 27

Правила, отнасящи се до пребиваването на заети лица

1. Разрешението за пребиваване на едно заето лице, което има договор за работа за период от по-малко от една година, се удължава до общо 12 месеца, при условие че зетото лице предостави доказателство на компетентните национални органи, че то е способно да осъществява икономическа дейност. Нова разрешение за пребиваване се издава, при условие че зетото лице предостави доказателство, че то е способно да осъществява икономическа дейност и количествените ограничения, определени в член 10 от настоящото споразумение, не са били достигнати. Няма задължение за напускане на страната между два договора за работа в съответствие с член 24 от настоящото приложение.

2. През период, посочен в член 10, параграф 2 от настоящото споразумение, една договаряща се страна може да изиска представянето на писмен договор или проектодоговор преди издаването на първото разрешение за пребиваване.

3. а) Лица, които преди това са имали временна работа на територията на приемащата страна най-малко за 30 месеца, автоматично имат правото да започнат работа с неопределен срок ⁽¹⁾. На тях не може да им се откаже това право на основание на изчерпване на гарантирания брой разрешения за пребиваване.

(1) Те не са обект на приоритет, предоставян на работниците, интегрирани на редовния пазар на труда или наблюдение на съответствие с условията на заплащане и на заетост в определен сектор или място.

б) Лица, които преди това са имали сезонна работа на територията на приемащата страна за общо не по-малко от 50 месеца през последните 15 години и не отговарят на условията за предоставяне на разрешение за пребиваване в съответствие с разпоредбите на буква а) по-горе, автоматично имат право да започнат работа за неопределен срок.

Член 28

Заети погранични работници

1. Зает пограничен работник е гражданин на една договаряща се страна, ако има нормално местоживее в пограничните зони на Швейцария или съседните страни, и осъществява дейност като заето лице в пограничните зони на друга договаряща се страна, като по правило се връща всеки ден или най-малкото един път седмично в основното си местоживее. За целите на настоящото споразумение погранични зони са зоните, определени в споразуменията, сключени между Швейцария и нейните съседи относно движение в пограничните зони.

2. Специалното разрешение е валидно в цялата гранична зона на издаващата страна.

Член 29

Право на връщане на зетите лица

1. Заето лице, което към датата на влизане в сила на настоящото споразумение притежава разрешение за пребиваване, валидно най-малко за една година и което след това е напуснало приемащата страна има право на преференциален достъп до квотата за ново разрешение за пребиваване в рамките на шест години от отпусването си, при условие че докаже, че е способно да осъществява икономическа дейност.

2. Пограничен работник има право на ново специално разрешение в рамките на шест години от края на предишната му работа за непрекъснат период от три години, обект на проверка на неговите условия на заплащане и работни условия, ако той е нает за двете години след влизането в сила на споразумението, при условие че докаже на компетентните национални органи, че е способен да осъществява икономическа дейност.

3. Млади хора, които са напуснали територията на една договаряща се страна след пребиваване там за най-малко пет години преди навършване на възраст 21 години имат правото за период от четири години да се върнат в тази страна и да осъществяват икономическа дейност.

Член 30

Професионална и географска мобилност на зетите лица

1. Заето лице, което притежава разрешение за пребиваване, валидно за по-малко от една година, за 12-те месеца след началото на работата си, има право на професионална и географска мобилност. Правото на промяна от статут на заето лице в статут на самостоятелно заето лице също се разрешава, обект на съответствие с член 10 от настоящото споразумение.

2. Специални разрешения, издадени на заети погранични работници, предоставят правото на професионална и географска мобилност във всички погранични зони на Швейцария или съседните на нея страни.

Член 31

Правила, отнасящи се до пребиваването на самостоятелно заети лица

Гражданин на една договаряща се страна, който желае да се установи на територията на друга договаряща се страна, за да осъществява дейност на самостоятелно заето лице (оттук нататък наричано „самостоятелно зает работник“) получава разрешение за пребиваване, валидно за период от шест месеца. Той получава разрешение за пребиваване, валидно най-малко за пет години, при условие че докаже на компетентните национални органи преди края на шестмесечния период, че осъществява дейност на самостоятелно заето лице. Ако е необходимо, шестмесечният период може да се продължи с максимум два месеца, ако има действителна вероятност, той да представи такова доказателство.

Член 32

Самостоятелно заети погранични работници

1. Самостоятелно зает пограничен работник е гражданин на една договаряща се страна, който обикновено е пребиваващ в пограничните зони на Швейцария или съседните страни и който осъществява дейност на самостоятелно заето лице в пограничните зони на другата договаряща се страна като по правило се връща в основното си местоживеее принципно всеки ден или най-малкото един път седмично. За целите на настоящото споразумение погранични зони са зоните, определени в споразуменията, сключени между Швейцария и съседните на нея страни относно движението в пограничните зони.

2. Гражданин на една договаряща се страна, който желае в качеството си на пограничен работник да осъществява дейност на самостоятелно заето лице в пограничните зони на Швейцария или в съседните на нея страни получава преди това предварително шестмесечно специално разрешение. Той получава специално разрешение за период най-малко от пет години, при условие че докаже на компетентните национални органи, преди края

на този шестмесечен период, че съществува дейност на самостоятелно заето лице. Ако е необходимо, шестмесечният период може да се удължи с максимум два месеца, ако има реална възможност той да представи такова доказателство.

3. Специалните разрешения са валидни през цялата гранична зона на издаващата страна.

Член 33

Право на връщане на самостоятелно заети лица

1. Самостоятелно заето лице, което притежава разрешение за пребиваване, валидно за период от най-малко пет години и което е напуснало приемащата страна има право на ново разрешение в рамките на шест години от отпусването си, при условие че вече е работило в приемащата страна за непрекъснат период от три години и докаже на компетентните национални органи, че е способно да осъществява икономическа дейност.

2. Самостоятелно зает пограничен работник има правото на ново специално разрешение в рамките на шест години от преустановяването на предишната дейност, която продължава за непрекъснат период от четири години, при условие че докаже на компетентните национални органи, че е способен да осъществява икономическа дейност.

3. Млади хора, които са напуснали територията на една договаряща се страна, след като са пребивавали там най-малко пет години, преди да навършат възраст 21 години, имат правото за период от четири години да се върнат в тази страна и да осъществяват икономическа дейност.

Член 34

Професионална и географска мобилност на самостоятелно заети лица

Специални разрешения, издадени на самостоятелно заети погранични работници предоставят правото на професионална и географска мобилност в рамките на пограничните зони на Швейцария или съседните на нея страни. Предварителни шестмесечни разрешения за пребиваване, издадени преди това (в случай на погранични работници, специални разрешения) предоставят правото само на географска мобилност.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

КООРДИНИРАНЕ НА СХЕМИ ЗА СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ

Член 1

1. Договарящите се страни се споразумяха, по отношение на координацията на схемите за социална сигурност, да прилагат помежду си актовете на Общността, на които се прави позоваване, които са в сила към датата на сключване на споразумението и така както е променено с раздел А от настоящото приложение, или правила, равностойни на тези актове.

2. Терминът „държава-членка (държави-членки)“, съдържащ се в актовете, посочени в раздел А от настоящото приложение, трябва да се разбира като включващ Швейцария в допълнение на страните, обхванати от съответните актове на Общността.

Член 2

1. За целите на прилагане на разпоредбите от настоящото приложение, договарящите се страни трябва да вземат предвид актовете на Общността, посочени във или изменени с раздел Б от настоящото приложение.

2. За целите на прилагане на разпоредите от настоящото приложение, договарящите се страни трябва да вземат предвид актовете на Общността, посочени в раздел В от настоящото приложение.

Член 3

1. Условието, които се отнасят до осигуряването за безработица за работници на Общността, които имат швейцарско разрешение за пребиваване, валидно за по-малко от една година, се определят в протокол към настоящото приложение.

2. Протоколът съставлява неразделна част от настоящото приложение.

РАЗДЕЛ А: АКТОВЕ, НА КОИТО СЕ ПРАВИ ПОЗОВАВАНЕ

1. 371 R 1408 ⁽¹⁾ : Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. относно приложението на схемите за социална сигурност за заети лица, за самостоятелно заети лица и за членовете на техните семейства, движещи се в рамките на Общността,

⁽¹⁾ Забележка: Законодателството на Общността се прилага от страните — членки на Европейската общност, когато това споразумение се сключва:

Принципът на натрупване на право на помощи за безработица и неговото предоставяне в страната на последната заетост се прилага независимо от продължителността на заетостта. Лица, които са били заети за период от по-малко от една година в рамките на територията на една държава-членка, могат, за да търсят нова работа, да пребивават там след края на работата им за приемлив период, който може да бъде до шест месеца, за целта на идентифициране на офери за работа, съответстващи на тяхната професионална квалификация и ако е необходимо, предприемане на стъпките, които са необходими, за да се получи работа. Тези лица могат също да останат след края на работата си, ако имат достатъчно финансови средства да издържат себе си и членовете на своите семейства, без да трябва да разчитат на социални помощи по време на престоя си, и ако имат осигуровки за заболяване, които обхващат всички рискове. Помощите за безработица, на които те имат право по силата на националното законодателство и които могат при необходимост да бъдат допълнени по силата на правилата за натрупването, трябва да се разглеждат като такива финансови средства. Финансовите средства се считат за подходящи, ако превишават сумата по-долу, при която гражданите на съответната страна могат да претендират за социални помощи, като взимат предвид личните си обстоятелства и евентуално тези на техните семейства. Ако това предварително условие не е приложимо, финансовите средства на кандидата се считат подходящи, ако превишават нивото на минималната социално осигурителна пенсия,

предоставяна от приемащата страна. Сезонните работници могат да упражняват своите права на помощи за безработица в страната на последната заетост, независимо кога е приключил съответният сезон. Те могат да останат след края на заетостта си, при условие че удовлетворяват условията, споменати в предишния параграф. Ако са на разположение за работа в страната на пребиваване, те ще получат помощи за безработица в тази страна, в съответствие с разпоредбите

на член 71 от Регламент (ЕИО) № 1408/71. Пограничните работници могат сами да се предоставят на разположение за работа в страната на пребиваване или в страната на последната заетост, ако са запазили личните си или професионални връзки и така имат по-добри възможности да намерят там работа. Те ще се ползват от взимане на помощи за безработица в страната, в която те сами се предоставят на разположение за работа.

така изменен с:

„ 397 R 118: Регламент (ЕО) № 118/97 на Съвета от 2 декември 1996 г. (ОВ L 28, 30.1.1997 г., стр. 1), с който се изменя и осъвременява Регламент (ЕИО) № 1408/71 относно приложението на схеми за социална сигурност за заети лица, за самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, движещи се в Общността, и Регламент (ЕИО) № 574/72, с който се определя процедурата за изпълнение на Регламент (ЕИО) № 1408/71.

397 R 1290: Регламент (ЕО) № 1290/97 на Съвета от 27 юни 1997 г. (ОВ L 176, 4.7.1997 г., стр. 1), с който се изменя Регламент (ЕИО) № 1408/71 относно приложението на схеми за социална сигурност за заети лица, самостоятелно заети лица и за членове на техните семейства, движещи се в рамките на Общността, и Регламент (ЕИО) № 574/72, с който се определя процедурата за изпълнение на Регламент (ЕИО) № 1408/71.

398 R 1223: Регламент (ЕО) № 1223/98 на Съвета от 4 юни 1998 г. (ОВ L 168, 13.6.1998 г., стр. 1), с който се изменя Регламент (ЕИО) № 1408/71 относно приложението на схеми за социална сигурност за заети лица, самостоятелно заети лица и за членове на техните семейства, движещи се в рамките на Общността, и Регламент (ЕИО) № 574/72, с който се определя процедурата за изпълнение на Регламент (ЕИО) № 1408/71.

398 R 1606: Регламент (ЕО) № 1606/98 на Съвета от 29 юни 1998 г. (ОВ L 209, 25.7.1998 г., стр. 1), с който се изменя Регламент (ЕИО) № 1408/71 относно приложението на схеми за социална сигурност за заети лица, самостоятелно заети лица и за членове на техните семейства, движещи се в рамките на Общността и Регламент (ЕИО) № 574/72, с който се определя процедурата за изпълнение на Регламент (ЕИО) № 1408/71.

399 R 307: Регламент (ЕО) № 307/1999 на Съвета от 8 февруари 1999 г. (ОВ L 38, 12.2.1999 г., стр. 1), с който се изменя Регламент (ЕИО) № 1408/71 относно приложението на схеми за социална сигурност за заети лица, самостоятелно заети лица и за членове на техните семейства, движещи се в рамките на Общността и Регламент (ЕИО) № 574/72, с който се определя процедурата за изпълнение на Регламент (ЕИО) № 1408/71 с оглед на разширението им за да се обхванат студентите.

За целите на настоящото споразумение Регламентът се адаптира, както следва:

- а) член 95а не е приложим;
- б) член 95б не е приложим;
- в) към приложение I, раздел I се добавя следното:

Швейцария

Ако една швейцарска институция е компетентната институция за предоставяне на обезщетения в областта на здравеопазването в съответствие с раздел III глава 1 от регламента.

Зает работник по смисъла на Федералния закон за осигуряване за пенсия за старост и наследствена пенсия се приема за „заето лице“ по смисъла на член 1, буква а), ii) от Регламента.

Самостоятелно зает работник по смисъла на Федералния закон за осигуряване за пенсия за старост и наследствена пенсия се счита за „самостоятелно заето лице“ по смисъла на член 1, буква а), ii) от регламента.

- г) Към приложение I, раздел II се добавя следното:

Швейцария

За целта на определяне на правото на помощи от вида в съответствие с разпоредбите на раздел III, глава 1 от Регламента, „член на семейството“ означава съпругата/съпруга, както и децата под 18-годишна възраст и тези под 25-годишна възраст, които ходят на училище, учат или карат практическо обучение.

- д) Към приложение I, раздел II се добавя следното:

Швейцария

Кантоналните схеми (Граубюнден, Люцерн, Сен Гален) за семейни добавки за самостоятелно заети лица.

е) Към приложение II, раздел II се добавя следното:

Швейцария

Помощи при раждане и осиновяване в съответствие с подходящото кантонално законодателство относно семейните помощи (Фрибург, Женева, Юра, Люцерн, Нюшател, Шафхаузен, Швиц, Солотурн, Ури, Вале, Во).

ж) Към приложение II, раздел III се добавя следното:

Швейцария

Не се прилага.

з) Към приложение IIIа се добавя следното:

Швейцария

а) Допълнителни помощи (Федерален закон за допълнителните помощи от 19 март 1965 г.) и подобни помощи, предвидени в кантоналното законодателство.

б) Пенсии в случай на затруднение при осигуряване за инвалидност (член 28, подпараграф 1а от Федералния закон за осигуряване за инвалидност от 19 юни 1959 г., изменен на 7 октомври 1994 г.).

в) Смесени помощи без вноски в случай на безработица, както се предвижда в кантоналното законодателство.

и) Към приложение III, част А се добавя следното:

Германия—Швейцария

а) Конвенция относно социалната сигурност от 25 февруари 1964 г., изменена с Допълнителни конвенции № 1 от 9 септември 1975 г. и № 2 от 2 март 1989 г.:

i) член 4, параграф 2 по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна

ii) точка 9, буква б), параграф 1, № 2—4 от Окончателния протокол

iii) точка 9д, параграф 1, буква б), първо, второ и четвърто изречение, от Окончателния протокол.

б) Конвенция за осигуряване за безработица от 20 октомври 1982 г., изменена с Допълнителен протокол от 22 декември 1992 г.,

i) член 7, параграф 1

ii) член 8, параграф 5. Германия (окръг Бузинген) внася сума, равна на кантоналната вноска по силата на швейцарското законодателство към разходите на действителните места относно мерките за насърчаване на заетостта за работници, обект на настоящата разпоредба.

Австрия—Швейцария

член 4 от Конвенцията относно социалната сигурност от 15 ноември 1967 г., изменена с Допълнителните конвенции № 1 от 17 май 1973 г., № 2 от 30 ноември 1977 г., № 3 от 14 декември 1987 г. и № 4 от 11 декември 1996 г., по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

Белгия—Швейцария

а) член 3, параграф 1 от Конвенцията относно социалната сигурност от 24 септември 1975 г. по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

б) Точка 4 от Окончателния протокол към споменатата Конвенция по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

Дания—Швейцария

член 6 от Конвенцията относно социалната сигурност от 5 януари 1983 г., изменена с Допълнителните конвенции № 1 от 18 септември 1985 г. и № 2 от 11 април 1996 г., по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

Испания—Швейцария

- а) член 2 от Конвенцията относно социалната сигурност от 13 октомври 1969 г., изменена с Допълнителната конвенция от 11 април 1996 г. по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.
- б) Точка 17 на Окончателния протокол на горната конвенция; лица, осигурени по испанската схема по силата на настоящата разпоредба се освобождават от изискването да участват в швейцарската схема за осигуряване за заболяване.

Финландия—Швейцария

член 5, параграф 2 от Конвенцията относно социалната сигурност от 28 юни 1985 г.

Франция—Швейцария

член 3, параграф 1 от Конвенцията относно социалната сигурност от 3 юли 1975 г. по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

Гърция—Швейцария

член 4 от Конвенцията относно социалната сигурност от 1 юни 1973 г. по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

Италия—Швейцария

- а) член 3, второто изречение от Конвенцията относно социалната сигурност от 14 декември 1962 г. изменена с Допълнителната конвенция № 1 от 18 декември 1963 г., Допълнителното споразумение от 4 юли 1969 г., Допълнителния протокол от 25 февруари 1974 г. и Допълнителното споразумение № 2 от 2 април 1980 г., по отношение на изплащането на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.
- б) член 9, параграф 1 на спомената Конвенция.

Люксембург—Швейцария

член 4, параграф 2 от Конвенцията относно социалната сигурност от 3 юни 1969 г. изменена с Допълнителната конвенция от 26 март 1976 г.

Нидерландия—Швейцария

член 4, второто изречение от Конвенцията относно социалната сигурност от 27 май 1970 г.

Португалия—Швейцария

член 3, второто изречение на Конвенцията относно социалната сигурност от 11 септември 1975 г., изменена с Допълнителната конвенция от 11 май 1994 г., по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

Обединеното кралство—Швейцария

член 3, параграф 1 и параграф 2 от Конвенцията относно социалната сигурност от 21 февруари 1968 г. по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

Швеция—Швейцария

член 5, параграф 2 на Конвенцията относно социалната сигурност от 20 октомври 1978 г.

й) Към приложение III, част Б се добавя следното:

Германия—Швейцария

а) член 4, параграф 2 от Конвенцията относно социалната сигурност от 25 февруари 1964 г. изменена с Допълнителни конвенции № 1 от 9 септември 1975 г. и № 2 от 2 март 1989 г., по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

б) Конвенция за осигуряване за безработица от 20 октомври 1982 г., изменена с Допълнителния протокол от 22 декември 1992 г.,

i) член 7, параграф 1

ii) член 8, параграф 5. Германия (окръг Бузинген) внася сума равна на кантоналната вноска по швейцарското законодателство към разходите за действителните места за мерки за насърчаване на заетостта за работници, обект на настоящата разпоредба.

Австрия—Швейцария

член 4 от Конвенцията относно социалната сигурност от 15 ноември 1967 г. изменена с Допълнителни конвенции № 1 от 17 май 1973 г., № 2 от 30 ноември 1977 г., № 3 от 14 декември 1987 г. и № 4 от 11 декември 1996 г. по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

Белгия—Швейцария

а) член 3, параграф 1 от Конвенцията относно социалната сигурност от 24 септември 1975 г. по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

б) Точка 4 от Окончателния протокол на споменатата Конвенция, по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

Дания—Швейцария

член 6 от Конвенцията относно социалната сигурност от 5 януари 1983 г., изменена с Допълнителни конвенции № 1 от 18 септември 1985 г. и № 2 от 11 април 1996 г. по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

Испания—Швейцария

а) член 2 от Конвенцията относно социалната сигурност от 13 октомври 1969 г., изменена с Допълнителната конвенция от 11 юни 1982 г. по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

б) Точка 17 от Окончателния протокол на горната конвенция; лица, осигурени по испанската схема по силата на настоящата разпоредба са освободени от изискването да участват в швейцарската схема за осигуряване за заболяване.

Финландия—Швейцария

член 5, параграф 2 от Конвенцията относно социалната сигурност от 28 юни 1985 г.

Франция—Швейцария

член 3, параграф 1 от Конвенцията относно социалната сигурност от 3 юли 1975 г. по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

Гърция—Швейцария

член 4 от Конвенцията относно социалната сигурност от 1 юни 1973 г. по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

Италия—Швейцария

а) член 3, второто изречение от Конвенцията относно социалната сигурност от 14 декември 1962 г., изменена с Допълнителната конвенция от 18 декември 1963 г., Допълнителното споразумение от 4 юли 1969 г., Допълнителния протокол от 25 февруари 1974 г. и Допълнително споразумение № 2 от 2 април 1980 г. по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

б) член 9, параграф 1 от споменатата конвенция.

Люксембург—Швейцария

член 4, параграф 2 от Конвенцията относно социалната сигурност от 3 юни 1967 г., изменена с Допълнителната конвенция от 26 март 1976 г.

Нидерландия—Швейцария

член 4, второто изречение от Конвенцията относно социалната сигурност от 27 май 1970 г.

Португалия—Швейцария

член 3, второто изречение от Конвенцията относно социалната сигурност от 11 септември 1975 г., изменена с Допълнителната конвенция от 11 май 1994 г. по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

Обединено кралство—Швейцария

член 3, параграфи 1 и 2 от Конвенцията относно социалната сигурност от 21 февруари 1968 г. по отношение на изплащане на парични помощи на лица, пребиваващи в трета страна.

Швеция—Швейцария

член 5, параграф 2 от Конвенцията относно социалната сигурност от 20 октомври 1978 г.

к) Към приложение IV, част А се добавя следното:

Швейцария

Никакви.

л) Към приложение IV, част Б се добавя следното:

Швейцария

Никакви.

м) Към приложение IV, част В се добавя следното:

Швейцария

Всички претенции за пенсии за старост, наследствени пенсии и пенсии за инвалидност по основната схема и пенсии за старост по планове за професионални обезщетения.

н) Към приложение IV, част Г2 се добавя следното:

Швейцария

Наследствени пенсии и пенсии за инвалидност по Федералния закон за плановете за професионални обезщетения за осигуряване за пенсия за старост, наследствена пенсия и пенсия за инвалидност от 25 юни 1982 г.

о) Към приложение IV се добавя следното:

1. член 2 от Федералния закон за осигуряване за пенсия старост и наследствена пенсия, и член 1 от Федералния закон за осигуряване за пенсия за инвалидност, който регламентира доброволното осигуряване в тези клонове на осигуряването за швейцарски граждани, пребиваващи в страни, които не са обект на настоящото споразумение, е приложим за лица, пребиваващи извън Швейцария, които са граждани на други страни, за които се прилага настоящото споразумение, и на бежанци и лица без гражданство, пребиваващи на територията на тези страни, когато тези лица участват в схемите за доброволно осигуряване не по-късно от една година след датата, на която те са престанали да бъдат обхванати от схемите за осигуряване за пенсия за старост, наследствена пенсия и пенсия за инвалидност след продължителен период на осигуряване най-малко пет години.
2. Когато едно лице престане да бъде осигурявано по швейцарската схема за пенсия за старост, наследствена пенсия и пенсия за инвалидност след един непрекъснат период на осигуряване най-малко от пет години, то продължава да има право да бъде осигурявано със съгласието на работодателя, ако лицето работи в страна, в която настоящото споразумение не се прилага за един работодател в Швейцария и ако подаде молба за тази цел в рамките на шест месеца от датата, на която лицето престава да бъде осигурено.
3. Задължителна осигуровка по швейцарската схема за осигуряване за заболяване и възможно освобождаване
  - а) Задължителната осигуровка по швейцарската схема за осигуряване за заболяване обхваща следните лица, които не пребивават в Швейцария:
    - i) лица, обект на швейцарските законови разпоредби при условията на раздел II от регламента
    - ii) лица, за които Швейцария е компетентната страна в съответствие с членове 28, 28а или 29 от регламента
    - iii) лица, които получават помощи по швейцарската схема за осигуряване за безработица
    - iv) членове на семейството на тези лица или на един работник, пребиваващ в Швейцария, който е осигурен по швейцарската схема за осигуряване за заболяване, с изключение ако тези членове на семейството пребивават в една от следните страни: Дания, Испания, Португалия, Швеция, Обединеното кралство.
  - б) Лицата, посочени в буква а), могат при поискване да бъдат освободени от задължителна осигуровка, ако те пребивават в една от следните страни и могат да докажат, че са подходящи за осигуровка в случай на заболяване: Германия, Австрия, Финландия, Италия, и по отношение на лицата, посочени в буква а), подточки i)–iii), Португалия.

Това искане трябва да се подаде в рамките на три месеца от датата, на която задължението да се тепли осигуровка в Швейцария влезе в сила; когато искането се подаде след този срок осигуряването влиза в сила от датата на присъединяването.
4. Лица, пребиваващи в Германия, Австрия, Белгия или Нидерландия, но с осигуровка за заболяване в Швейцария, когато са в Швейцария, се ползват от приложението по аналогия на член 20, първо и второ изречение, от регламента. В тези случаи швейцарският осигурител поема всички фактурирани разходи.
5. За целите на приложението на членове 22, 22а, 22б, 22в, 25 и 31 от регламента, швейцарският осигурител поема всички фактурирани разходи.
6. Помощите при осигуряване за заболяване, изплащани от институцията по място на пребиваване на лицето, посочено в 4, се възстановяват в съответствие с член 93 от Регламент (ЕИО) № 574/72.
7. Периоди на осигуряване от дневни, изпълнено по схемата за осигуряване на друга страна, за която се прилага настоящото споразумение, се взимат предвид за намаляване или вдигане на евентуалния резерв при осигуряване от дневни в случай на майчинство или заболяване, когато лицето стане осигурено при швейцарски осигурител в рамките на три месеца, след като преустанови да бъде обхванато от осигуровка в друга страна.
8. Заето лице или самостоятелно заето лице, което вече не е обект на швейцарското законодателство относно осигуряване за пенсия за инвалидност, за целите на раздел III, глава 3 от регламента се разглежда като осигурено с тази осигуровка за целите на предоставяне на обикновена пенсия за инвалидност
  - а) за период от една година, в сила от деня, на който е била прекъсната работата, предшестваща инвалидността, ако лицето е трябвало да се раздели с доходоносната си работа като заето лице или като самостоятелно заето лице в Швейцария поради злополука или заболяване и ако инвалидността е диагностицирана в тази страна, то е задължено да плати вноски в схемата за осигуряване за пенсия за старост, наследствена пенсия и пенсия за инвалидност, все едно че е имало установено местожителство в Швейцария

- б) за периода, за който лицето е било подложено на мерки за рехабилитация по осигуровката за инвалидност, след като е прекъснало доходоносната заетост като заето лице или самостоятелно заето лице; тогава то остава обект на задължението да плаща вноски за осигуряване за пенсия за старост, наследствена пенсия и пенсия за инвалидност
- в) в случаите когато букви а) и б) не са приложими,
- i) ако лицето е осигурено с осигуровка за пенсия за старост, наследствена пенсия и пенсия за инвалидност на друга страна, за която се прилага настоящото споразумение на датата, на която се материализира рискът, срещу който е направена осигуровката по смисъла на швейцарското законодателство за осигуряване за инвалидност, или
- ii) ако лицето има право да претендира за пенсия от осигуровка за инвалидност или старост на друга страна, за която се прилага споразумението, или ако то получи такава пенсия; или
- iii) ако лицето не е способно да работи докато е обект на законодателството на друга страна, за която се прилага споразумението, и има право да претендира за изплащане на помощи от схема за осигуряване за заболяване или злополука на тази страна, или ако то получи такава помощ, или
- iv) ако лицето има право да претендира, поради безработица, за изплащането на помощи от схемата за осигуряване за безработица на друга страна, в която се прилага споразумението или ако то получи такава помощ; или
- v) ако лицето е работило в Швейцария като пограничен работник и ако по време на три години, предшестващи непосредствено материализирането на риска по смисъла на швейцарското законодателство, то е плащало вноски най-малко за дванадесет месеца в съответствие с това законодателство.
9. Точка 8, буква а) се прилага по аналогия при предоставянето на мерки за рехабилитация по швейцарската схема за осигуряване за инвалидност.

п) Към приложение VII се добавя следното:

„Осъществяване на дейност като самостоятелно заето лице в Швейцария и по заетост във всяка друга страна, в която се прилага настоящото споразумение.“

2. 372 R 0574: Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета от 21 март 1972 г., който определя процедурата за изпълнение на Регламент (ЕИО) № 1408/71 относно приложението на схемите за социална сигурност за заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, движещи се в рамките на Общността,

изменен с:

„397 R 1118: Регламент (ЕО) № 118/97 на Съвета от 2 декември 1996 г. (ОВ L 28, 30.1.1997 г., стр. 1), с който се изменя и осъвременява Регламент (ЕИО) № 1408/71 относно приложението на схемите за социална сигурност за заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, движещи се в рамките на Общността и Регламент (ЕИО) № 574/72, който определя процедурата за изпълнение на Регламент (ЕИО) № 1408/71.

397 R 1290: Регламент (ЕО) № 1290/97 на Съвета от 27 юни 1997 г. (ОВ L 176, 4.7.1998 г., стр. 1) за изменение на Регламент (ЕИО) № 1408/71 относно приложението на схемите за социална сигурност за заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността и Регламент (ЕИО) № 574/72 за определяне на процедурата за изпълнение на Регламент (ЕИО) № 1408/71.

398 R 1223: Регламент (ЕО) № 1223/98 от на Съвета 4 юни 1998 г. (ОВ L 168, 13.6.1998 г., стр. 1) за изменение на Регламент (ЕИО) № 1408/71 относно приложението на схемите за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността и Регламент (ЕИО) № 574/72 за определяне на процедурата за изпълнение на Регламент (ЕИО) № 1408/71.

398 R 1606: Регламент (ЕО) № 1606/98 на Съвета от 29 юни 1998 г. (ОВ L 209, 25.7.1998 г., стр. 1) за изменение на Регламент (ЕИО) № 1408/71 относно приложението на схемите за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността и Регламент (ЕИО) № 574/72 за определяне на процедурата за изпълнение на Регламент (ЕИО) № 1408/71.

399 R 307: Регламент (ЕО) № 307/1999 на Съвета от 8 февруари 1999 г. (ОВ L 38, 12.2.1999 г., стр. 1) за изменение на Регламент (ЕИО) № 1408/71 относно приложението на схемите за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността и Регламент (ЕИО) № 574/72 за определяне на процедурата за изпълнение на Регламент (ЕИО) № 1408/71 с оглед на разширението им за да обхванат студентите.

За целите на настоящото споразумение регламентът се адаптира, както следва:

а) Към приложение 1 се добавя следното:

Швейцария

1. Bundesamt für Sozialversicherung, Bern — Office fédéral des assurances sociales, Berne — Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Федерална служба за социално осигуряване, Берн).
2. Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern — Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne — Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Федерално бюро по промишлеността и труда, Берн).

б) Към приложение 2 се добавя следното

Швейцария**1. Заболяване и майчинство**

Versicherer — Assureur — Assicuratore (Осигурител) по силата на Федералния закон за осигуряване за заболяване, който осигурява осигуровка за съответното лице.

2. Инвалидност

а) Осигуряване за инвалидност:

i) Лица, пребиваващи в Швейцария:

IV Stelle — Office AI — Ufficio AI (Служба за осигуряване за инвалидност) на кантона, в който те пребивават.

ii) Лица, които не пребивават в Швейцария:

IV-Stelle für Versicherte im Ausland, Genf — Office AI pour les assurés à l'étranger, Genève — Ufficio AI per gli assicurati all'estero, Ginevra (Служба за осигуряване за инвалидност за лица, осигурявани в чужбина, Женева)

б) Планове за професионални обезщетения:

Пенсионен фонд, в който членува последният работодател.

3. Старост и смърт

а) Осигуряване за пенсия за старост и наследствена пенсия:

i) Лица, пребиваващи в Швейцария:

Ausgleichskasse — Caisse de compensation — Cassa di compensazione, à laquelle les contributions ont été payées en dernier lieu (Компенсиационен фонд), на който са плащани последните вноски.

ii) Лица, които не пребивават в Швейцария:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Швейцарски компенсационен фонд, Женева).

б) Планове за професионални обезщетения:

Пенсионен фонд, в който членува последният работодател.

4. Трудова злополука и заболяване

а) Заети лица:

Осигурител за злополуки, при който се осигурява работодателят.

б) Самостоятелно заети лица:

Осигурител за злополуки, при който съответното лице се осигурява доброволно.

5. *Безработица*

а) Пълна безработица:

Осигурителен фонд за безработица, избран от работника.

б) Частична безработица:

Осигурителен фонд за безработица, избран от работодателя.

6. *Сетейни помощи*

а) Федерална схема:

i) Заети лица:

Kantonale Ausgleichskasse — Caisse cantonale de compensation — Cassa cantonale di compensazione (кантонален компенсационен фонд), в който членува работодателят.

ii) Самостоятелно заети лица:

Kantonale Ausgleichskasse — Caisse cantonale de compensation — Cassa cantonale di compensazione (кантонален компенсационен фонд) по кантон на пребиваване.

б) Кантонални схеми:

i) Заети лица:

Familienausgleichskasse — Caisse de compensation familiale — Cassa di compensazione familiare (семеен компенсационен фонд), в който членува работникът, или работодателят.

ii) Самостоятелно заети лица:

Институцията, посочена от кантона.

в) Към приложение 3 се добавя следното:

*Швейцария*1. *Заболяване и майчинство*

Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn — Institution commune LaMal, Soleure — Istituzione commune LaMal, Soletta (общинска институция в съответствие с Федералния закон за осигуряване за заболяване, Солотурн).

2. *Инвалидност*

а) Осигуряване за инвалидност

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Швейцарски компенсационен фонд, Женева).

б) Професионални социални помощи:

Sicherheitsfonds — Fonds de garantie — Fondo di garanzia LPP (Гаранционен фонд).

3. *Старост и смърт*

а) Осигуряване за пенсия за старост и наследствена пенсия:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Швейцарски компенсационен фонд, Женева).

б) Планове за професионални обезщетения:

Sicherheitsfonds — Fonds de garantie — Fondo di garanzia LPP (Гаранционен фонд).

4. *Трудови злополуки и заболяване*

Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern — Caisse nationale suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne — Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Швейцарски национален осигурителен фонд за злополуки, Люцерн).

5. *Безработица*

а) Пълна безработица:

Осигурителен фонд за безработица, избран от заетото лице.

б) Частична безработица:

Осигурителен фонд за безработица, избран от работодателя.

6. *Селйни помощи*

Институцията, определена от кантона по пребиваване или приемащия кантон.

г) Към приложение 4 се добавя следното:

Швейцария

1. *Заболяване и майчинство*

Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn — Institution commune LaMal, Soleure — Istituzione commune LaMal, Soletta (общинска институция в съответствие с Федералния закон за осигуряване за заболяване, Солотурн).

2. *Инвалидност*

а) Осигуряване за инвалидност:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Швейцарски компенсационен фонд, Женева).

б) Планове за професионални обезщетения:

Sicherheitsfonds — Fonds de garantie — Fondo di garanzia LPP (Гаранционен фонд).

3. *Старост и смърт*

а) Осигуряване за старост и смърт:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Швейцарски компенсационен фонд, Женева).

б) Планове за професионални обезщетения:

Sicherheitsfonds — Fonds de garantie — Fondo di garanzia LPP (Гаранционен фонд).

4. *Трудови злополуки и заболяване*

Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern — Caisse nationale suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne — Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Швейцарски национален осигурителен фонд за злополуки, Люцерн).

5. *Безработица*

Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern — Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne — Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Федерална служба по промишлеността и труда, Берн)

6. *Селйни помощи*

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern — Office fédéral des assurances sociales, Berne — Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Федерална социално-осигурителна служба, Берн).

д) Към приложение 5 се добавя следното:

Швейцария

Никакви.

е) Към приложение 6 се добавя следното:

Швейцария

Пряко плашане.

ж) Към приложение 7 се добавя следното:

Швейцария

Schweizerische Nationalbank, Zürich — Banque nationale Suisse, Zurich — Banca nazionale svizzera, Zurigo (Швейцарска национална банка, Цюрих).

з) Към приложение 8 се добавя следното:

Швейцария

Никакви.

и) Към приложение 9 се добавя следното:

Швейцария

Годишният среден разход за помощи по вид се изчислява, като се взимат предвид помощите, предоставени от осигурителите по силата на федералното законодателство при осигуровка за заболяване.

й) Към приложение 10 се добавя следното:

Швейцария

1. За приложението на член 11, параграф 1 от регламента за изпълнение:

а) във връзка с член 14, параграф 1, и член 14б, параграф 1 от регламента:

Ausgleichskasse der Alters-, Hinterlassenen- und Invalidenversicherung — Caisse de compensation de l'assurance-vieillesse, survivants et invalidité — Cassa die compensazione dell'assicurazione vecchiaia, superstiti e invalidità (компетентният компенсационен фонд за осигуряване за пенсия за старост, наследствена пенсия и пенсия за инвалидност).

б) във връзка с член 17 от регламента:

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern — Office fédéral des assurances sociales, Berne — Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Федерална служба за социално осигуряване, Берн).

2. За приложението на член 11а, параграф 1 от регламента за изпълнение:

а) във връзка с член 14, параграф 1, и член 14б, параграф 2 от регламента:

Ausgleichskasse der Alters-, Hinterlassenen- und Invalidenversicherung — Caisse de compensation de l'assurance-vieillesse, survivants et invalidité — Cassa die compensazione dell'assicurazione vecchiaia, superstiti e invalidità (компетентният компенсационен фонд за осигуряване за пенсия за старост, наследствена пенсия и пенсия за инвалидност).

б) във връзка с член 17 от регламента:

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern — Office fédéral des assurances sociales, Berne — Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Федерална служба за социално осигуряване, Берн).

3. За приложението на член 12а от регламента за изпълнение:

Gemeindeverwaltung — Administration communale — Amministrazione comunale Ausgleichskasse der Alters-, Hinterlassenen- und Invalidenversicherung — Caisse de compensation de l'assurance-vieillesse, survivants et invalidité — Cassa die compensazione dell'assicurazione vecchiaia, superstiti e invalidità (компетентният компенсационен фонд за осигуряване за пенсия за старост, наследствена пенсия и пенсия за инвалидност).

4. За приложението на член 13, параграфи 2 и 3, и член 14, параграфи 1 и 2 от регламента за изпълнение:

Eidgenössische Ausgleichskasse, Bern — Caisse fédérale de compensation, Berne — Cassa federale di compensazione, Berna (Федерален компенсационен фонд, Берн).

5. За приложението на член 38, параграф 1, член 70, параграф 1, член 82, параграф 2 и член 86, параграф 2 от регламента за изпълнение:

(местният орган по местопребиваване).

6. За приложение на член 80, параграф 2 и член 81 от регламента за изпълнение:

Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern — Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne — Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Федерална служба по промишлеността и труда, Берн).

7. За приложението на член 102, параграф 2 от регламента за изпълнение:

- а) във връзка с член 36 от регламента:

Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn — Institution commune LaMal, Soleure — Istituzione commune LaMal, Soletta (общинска институция в съответствие с Федералния закон за осигуряване за заболяване, Солотурн).

- б) във връзка с член 63 от регламента:

Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern — Caisse nationale Suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne — Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Швейцарски национален осигурителен фонд за злополуки, Люцерн).

- в) във връзка с член 70 от регламента:

Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern — Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne — Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Федерална служба по промишлеността и труда, Берн).

8. За приложението на член 113, параграф 2 от регламента за изпълнение:

- а) във връзка с член 20, параграф 1 от регламента:

Gemeinsame Einrichtung KVG, Solothurn — Institution commune LaMal, Soleure — Istituzione commune LaMal, Soletta (общинска институция в съответствие с Федералния закон за осигуряване за заболяване, Солотурн).

- б) във връзка с член 62, параграф 1 от регламента за изпълнение:

Schweizerische Unfallversicherungsanstalt, Luzern — Caisse nationale Suisse d'assurance en cas d'accidents, Lucerne — Cassa nazionale svizzera di assicurazione contro gli incidenti, Lucerna (Швейцарски национален осигурителен фонд за злополуки, Люцерн).

- к) Към приложение 11 се добавя следното:

Швейцария

Никакви.“

3. 398 L 49: Директива 98/49/ЕО на Съвета от 29 юни 1998 г. (ОВ L 209, 25.7.1998 г., стр. 46) относно запазването на допълнителните пенсионни права на заети и самостоятелно заети лица, движещи се в рамките на Общността.

РАЗДЕЛ Б: АКТОВЕ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ВЗЕМАТ НАДЛЕЖНО ПРЕДВИД ОТ ДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ

- 4.1. 373 D 0919 (02): Решение № 74 от 22 февруари 1973 г. относно предоставянето на медицински грижи в случаи на временен престой по силата на член 22, параграф 1, буква а), i) от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета и член 21 от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета (ОВ С 75, 19.9.1973 г., стр. 4).
- 4.2. 373 D 0919 (03): Решение № 75 от 22 февруари 1973 г. относно проучване на молби за преглед, подадени по силата на член 94, параграф 5 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от пенсионери по инвалидност (ОВ С 75, 19.9.1973 г., стр. 5).
- 4.3. 373 D 0919 (06): Решение 78 от 22 февруари 1973 г. относно тълкуването на член 7, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета във връзка с процедурата за изпълнение на разпоредбите относно намаление и преустановяване (ОВ С 75, 19.9.1973 г., стр. 8).

- 4.4. 373 D 0919 (07): Решение № 79 от 22 февруари 1973 г. относно тълкуването на член 48, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета във връзка с натрупването на периоди на осигуряване, третиращи като такива по отношение на осигуряване за инвалидност, старост и смърт (ОВ С 75, 19.9.1973 г., стр. 9).
- 4.5. 373 D 0919 (09): Решение № 81 от 22 февруари 1973 г. относно натрупването на периоди на осигуряване, осъществени при специфична заетост в съответствие с член 45, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета (ОВ С 75, 19.9.1973 г., стр. 11).
- 4.6. 373 D 0919 (11): Решение № 83 от 22 февруари 1973 г. относно тълкуването на член 68, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета и на член 82 от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета във връзка с увеличението на помощта за безработица за членове на семейството на издръжка (ОВ С 75, 19.9.1973 г. стр. 14).
- 4.7. 373 D 0919 (13): Решение № 85 от 22 февруари 1973 г. относно тълкуването на член 57, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета и член 67, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета относно определянето на приложимото законодателство и институцията, компетентна за предоставяне на помощи по отношение на професионални заболявания (ОВ С 75, 19.9.1973 г. стр. 17).
- 4.8. 373 D 1113 (02): Решение № 86 от 24 септември 1973 г. относно методите на действие и състава на Съвета от одитори на Административната комисия на Европейските общности по социална сигурност за мигриращи работници (ОВ С 96, 13.11.1973 г. стр. 2), изменено с:
- 395 D 0512: Решение № 159 от 3 октомври 1995 г. (ОВ L 294, 8.12.1995 г., стр. 38).
- 4.9. 374 D 0720 (06): Решение № 89 от 20 март 1973 г. относно тълкуването на член 16, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета във връзка с лицата, заети от дипломатически мисии и консулски служби (ОВ С 86, 20.7.1974 г., стр. 7).
- 4.10. 374 D 0720 (07): Решение № 91 от 12 юли 1973 г. относно тълкуването на член 46, параграф 31 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета във връзка с предоставянето на помощи, дължими по параграф 1 на споменатия член (ОВ С 86, 20.7.1974 г., стр. 8).
- 4.11. 374 D 0823 (04): Решение № 95 от 24 януари 1974 г. относно тълкуването на член 46, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета относно изчислението на пропорционалното разпределение на пенсиите (ОВ С 99, 23.8.1974 г., стр. 5).
- 4.12. 374 D 1017 (03): Решение № 96 от 15 март 1974 г. относно ревизията на правата на помощи в изпълнение на член 49, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета (ОВ С 126, 17.10.1974 г., стр. 23).
- 4.13. 375 D 0705 (02): Решение № 99 от 13 март 1975 г. относно тълкуването на член 107, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета във връзка със задължението за преизчисление на съвременните помощи (ОВ С 150, 5.7.1975 г., стр. 2).
- 4.14. 375 D 0705 (03): Решение № 100 от 23 януари 1975 г. относно възстановяването на парични помощи, предоставени от институцията по място на престой или място на пребиваване от името на компетентната институция, и подробности относно възстановяването на тези помощи (ОВ С 150, 5.7.1975 г., стр. 3).
- 4.15. 376 D 0526 (03): Решение № 105 от 19 декември 1975 г. относно изпълнението на член 50 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета (ОВ С 117, 26.5.1976 г., стр. 3).
- 4.16. 378 D 0530 (02): Решение № 109 от 18 ноември 1977 г. за изменение на Решение № 92 от 22 ноември 1973 г. относно концепцията за осигурителни помощи за заболяване и майчинство от вида, споменат в член 19, параграфи 1 и 2, член 22, член 25, параграфи 1, 3 и 4, член 26, член 28, параграф 1, и членове 28а, 29 и 31 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета, и определянето на сумата, която се възстановява по силата на членове 93, 94 и 95 от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета, както и авансовите суми, които се изплащат в изпълнение на член 102, параграф 4 от същия Регламент (ОВ С 125, 30.5.1978 г., стр. 2).
- 4.17. 383 D 0115: Решение № 115 от 15 декември 1982 г. относно предоставянето на протези, основни приспособления и други важни обезщетения от вида, предвиден в член 24, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета (ОВ С 193, 20.7.1983 г., стр. 7).
- 4.18. 383 D 0117: Решение № 117 от 7 юли 1982 г. относно условията на изпълнението на член 50, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета (ОВ С 238, 7.9.1983 г., стр. 3), изменен с:
- 1 94 N: Акт относно условията за присъединяването на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция, и промените в договорите, въз основа на които е създаден Европейският съюз (ОВ С 241, 29.8.1994 г., стр. 21, изменен с ОВ L 1, 1.1.1995 г., стр. 1).

За целите на настоящото споразумение разпоредбите на решението трябва да се четат със следните адаптации:

Към член 2, № 2 се добавя следното:

Швейцария

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Швейцарски компенсационен фонд, Женева).

- 4.19. 83 D 1112 (02): Решение № 118 от 20 април 1983 г. относно условията за изпълнение на член 50, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета (ОВ С 306, 12.11.1983 г., стр. 2), изменен с:

1 94 N: Акт относно условията за присъединяването на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция и промените в договорите, въз основа на които е създаден Европейският съюз (ОВ С 241, 29.8.1994 г., стр. 21 изменен с ОВ L 1, 1.1.1995 г., стр. 1).

За целите на настоящото споразумение разпоредбите на решението трябва да се четат със следните адаптации:

Към член 2, № 4 се добавя следното:

Швейцария

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Швейцарски компенсационен фонд, Женева).

- 4.20. 383 D 1102 (03): Решение № 119 от 24 февруари 1983 г. относно тълкуването на член 76 и член 79, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета и на член 10, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета във връзка с припокриването на семейните помощи и добавки (ОВ С 295, 2.11.1983 г., стр. 3).

- 4.21. 383 D 0121: Решение № 121 от 21 април 1983 г. относно тълкуването на член 17, параграф 7 от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета във връзка с предоставянето на протези, основни приспособления и други важни обезщетения от определен вид (ОВ С 193, 20.7.1983 г., стр. 10).

- 4.22. 386 D 0126: Решение № 126 от 17 октомври 1985 г. относно приложението на членове 14, параграф 1, буква а), 14а, параграф 1, буква а), 14б, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета (ОВ С 141, 7.6.1986 г., стр. 3).

- 4.23. 387 D XXX: Решение № 132 от 23 април 1987 г. относно тълкуването на член 40, параграф 3, буква а), ii) от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета (ОВ С 271, 9.10.1987 г., стр. 3).

- 4.24. 387 D 284: Решение № 133 от 2 юли 1987 г. относно приложението на член 17, параграф 7 и член 60, параграф 6 от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета (ОВ С 284, 22.10.1987 г., стр. 3 и ОВ С 64, 9.3.1988 г., стр. 13).

- 4.25. 388 D XXX: Решение № 134 от 1 юли 1987 г. относно тълкуването на член 45, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета във връзка с натрупването на осигурителни периоди, изпълнени при заетост, обект на специална схема в една или повече държави-членки (ОВ С 64, 9.3.1988 г., стр. 4).

- 4.26. 388 D XXX: Решение № 135 от 1 юли 1987 г. относно предоставянето на помощи от вида, предвиден в член 17, параграф 7 и член 60, параграф 6 от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета и концепцията за спешност по смисъла на член 20 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета и за изключителна спешност по смисъла на член 17, параграф 7 и член 60, параграф 6 от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета (ОВ С 281, 9.3.1988 г., стр. 7), изменен с:

1 94 N: Акт относно условията за присъединяването на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция и измененията на договорите, въз основа на които е създаден Европейският съюз (ОВ С 241, 29.8.1994 г., стр. 21 изменен с ОВ L 1, 1.1.1995 г., стр. 1).

За целите на настоящото споразумение разпоредбите на решението трябва да се четат със следните адаптации:

Към член 2, № 2 се добавя следното:

„800 швейцарски франка за институцията по място на пребиваване в Швейцария;“

- 4.27. 388 D 64: Решение № 136 от 1 юли 1987 г. относно тълкуването на член 45, параграфи 1—3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета във връзка с взимане предвид на осигурителните периоди, изпълнени по законодателството на други държави-членки за придобиването, запазването и възстановяването на правото на помощи (ОВ С 64, 9.3.1988 г., стр. 7), изменено с:

1 94 N: Акт относно условията за присъединяването на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция и измененията на договорите, въз основа на които е създаден Европейският съюз (ОВ С 241, 29.8.1994 г., стр. 21 изменен с ОВ L 1, 1.1.1995 г., стр. 1).

За целите на настоящото споразумение разпоредбите на решението трябва да се четат със следните адаптации:

Към приложението се добавя следното:

Швейцария

Никакви.

- 4.28. 389 D 606: Решение № 137 от 15 декември 1988 г. относно приложението на член 15, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета (ОВ С 140, 6.6.1989 г., стр. 3).
- 4.29. 389 D XXX: Решение № 138 от 17 февруари 1989 г. относно тълкуването на член 22, параграф 2, буква в), i) от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета в случай на трансплантиране на органи или други форми на хирургия, изискващи тестове на биологични проби, като съответното лице не присъства в държавата-членка, където се осъществява тестът (ОВ С 287, 15.11.1989 г., стр. 3).
- 4.30. 390 D XXXX: Решение № 139 от 30 юни 1989 г. относно датата, която се взема предвид за определяне на курса на превръщане, посочен в член 107 на Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета, който се прилага при изчисление на някои помощи и вноски (ОВ С 94, 12.4.1990 г., стр. 3).
- 4.31. 390 D XXX: Решение № 140 от 17 октомври 1989 г. относно курса на превръщане, който се прилага от институцията в мястото на пребиваване на напълно безработен пограничен работник към последната надница или заплата, която той е получил в компетентната страна (ОВ С 94, 12.4.1990 г., стр. 4).
- 4.32. 390 D XXX: Решение № 141 от 17 октомври 1989 г. за изменение на Решение № 127 от 17 октомври 1985 г. относно съставяне на списъка, предвиден в член 94, параграф 4 и член 95, параграф 4 от Регламент (ЕИО) № 574/72/ЕИО (ОВ С 94, 12.4.1990 г., стр. 5).
- 4.33. 390 D XXX: Решение № 142 от 13 февруари 1990 г. относно приложението на членове 73, 74 и 75 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета (ОВ С 80, 30.3.1990 г., стр. 7).

За целите на настоящото споразумение разпоредбите на решението трябва да се четат със следните адаптации:

а) № 1 не е приложим.

б) № 3 не е приложим.

- 4.34. 391 D 140: Решение № 144 от 9 април 1990 г. относно моделите на форми, необходими за приложението на Регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72 на Съвета (Е401—Е410 F) (ОВ L 71, 18.3.1991 г., стр. 1).
- 4.35. 391 D 425: Решение № 147 от 11 октомври 1990 г. относно приложението на член 76 на Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета (ОВ L 235, 23.8.1991 г., стр. 21), изменен с:
- 395 D 2353: Решение № 155 от 6 юли 1994 г. (Е401—Е411) (ОВ L 209, 5.9.1995 г., стр. 1).
- 4.36. 393 D 22: Решение № 148 от 25 юни 1992 г. относно използването на сертификата във връзка с приложимото законодателство (форма E101), според което периодът на служба не превишава три месеца (ОВ L 22, 30.1.1993 г., стр. 124).
- 4.37. 393 D 825: Решение № 150 от 26 юни 1992 г. относно приложението на членове 77 и 78, и член 79, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 1408/71, и на член 10, параграф 1, буква б), ii) от Регламент (ЕИО) № 574/72 (ОВ С 229, 25.8.1993, стр. 5), изменен с:

1 94 N: Акт относно условията за присъединяването на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция и промените в договорите, въз основа на които е създаден Европейският съюз (ОВ С 241, 29.8.1994 г., стр. 21 изменен с ОВ L 1, 1.1.1995 г., стр. 1).

За целите на настоящото споразумение разпоредбите на решението трябва да се четат със следните адаптации:

Швейцария

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Швейцарски компенсационен фонд, Женева).

- 4.38. 394 D 602: Решение № 151 от 22 април 1993 г. относно приложението на член 10а от Регламент (ЕИО) № 1408/71 и член 2 от Регламент (ЕИО) № 1247/92 (ОВ L 244, 19.9.1994 г., стр. 1).

За целите на настоящото споразумение разпоредбите на решението трябва да се четат със следните адаптации:

Към приложението се добавя следното:

Швейцария

1. *Инвалидност, старост и смърт*

а) Осигуряване за инвалидност:

Schweizerische Ausgleichskasse, Genf — Caisse suisse de compensation, Genève — Cassa svizzera di compensazione, Ginevra (Швейцарски компенсационен фонд, Женева).

б) Професионални социални помощи:

Sicherheitsfonds — Fonds de garantie — Fondo di garanzia LPP. Взаимоспомагателна институция по Федералния закон относно плановете за професионални помощи при осигуряване за пенсия за старост, наследствена пенсия и пенсия за инвалидност.

2. *Безработица*

Bundesamt für Wirtschaft und Arbeit, Bern — Office fédéral du développement économique et de l'emploi, Berne — Ufficio federale dello sviluppo economico e del lavoro, Berna (Федерална служба по промишлеността и труда, Берн).

3. *Семейни помощи*

Bundesamt für Sozialversicherung, Bern — Office fédéral des assurances sociales, Berne — Ufficio federale delle assicurazioni sociali, Berna (Федерална служба за социално осигуряване, Берн).

- 4.39. 394 D 604: Решение № 153 от 7 октомври 1993 г. относно модела на формите, необходими за приложението на Регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72 на Съвета (E001, E103—E127) (ОВ L 244, 19.9.1994 г., стр. 22).

- 4.40. 394 D 605: Решение № 154 от 8 февруари 1994 г. относно модела на формите, необходими за приложението на Регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72 на Съвета (E301, E302, E303) (ОВ L 244, 19.9.1994 г., стр. 123).

- 4.41. 395 D 353: Решение № 155 от 6 юли 1994 г. относно модела на формите, необходими за приложението на Регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72 на Съвета (E401—E411) (ОВ L 244, 5.9.1995 г., стр. 1).

- 4.42. 395 D 0419: Решение № 156 от 7 април 1995 г. относно правилата за приоритет по отношение на осигуряването за заболяване и майчинство (ОВ L 249, 17.10.1995 г., стр. 41).

- 4.43. 396 D 732: Решение № 158 от 27 ноември 1995 г. относно модела на формите, необходими за приложението на Регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72 (E201—E215) (ОВ L 336, 27.12.1996 г., стр. 1).

- 4.44. 395 D 512: Решение № 159 от 3 октомври 1995 г. за изменение на Решение № 86 от 24 септември 1973 г. относно методите на действие и състава на Съвета от одитори на Административната комисия на Европейските общности за социална сигурност за мигриращите работници (ОВ L 294, 8.12.1995 г., стр. 38).

- 4.45. 396 D 172: Решение № 160 от 28 ноември 1995 г. относно обхвата на член 71, параграф 1, буква б), ii) от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета относно правото на помощи за безработица на работници, различни от погранични работници, които по време на последната си работа са пребивавали на територията на една държава-членка, различна от компетентната страна (ОВ L 49, 28.2.1996 г., стр. 31).

- 4.46. 396 D 249: Решение № 161 от 15 февруари 1996 г. относно възстановяването от компетентната институция на една държава-членка на разходите, направени по време на престой в друга държава-членка посредством процедура, посочена в член 34, параграф 4 от Регламент (ЕИО) № 574/72 (ОВ L 83, 2.4.1996 г., стр. 19).

- 4.47. 396 D 554: Решение № 162 от 31 май 1996 г. относно тълкуването на член 14, параграф 1 и 14б, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета за законодателството, приложимо за работници, заемащи служба (ОВ L 241, 21.9.1996 г., стр. 28).
- 4.48. 396 D 555: Решение № 163 от 31 май 1996 г. относно тълкуването на член 22, параграф 1, буква А) от Регламент (ЕИО) № 1408/71 по отношение на хора, положени на диализа или кислородна терапия (ОВ L 241, 21.9.1996 г., стр. 31).
- 4.49. 397 D 533: Решение № 164 от 27 ноември 1996 г. относно модела на формулярите, необходими за приложение на Регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72 на Съвета (Е 101 и Е 102) (ОВ L 216, 8.8.1997 г., стр. 85).
- 4.50. 397 D 0823: Решение № 165 от 30 юни 1997 г. относно модела на формите, необходими за приложението на Регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72 на Съвета (Е128 и Е128В) (ОВ L 341, 12.12.1997 г., стр. 61).
- 4.51. 398 D 0441: Решение № 166 от 2 октомври 1997 г. за промяна на формулярите E106 и E109 (ОВ L 195, 11.7.1998 г., стр. 25).
- 4.52. 398 D 0442: Решение № 167 от 2 декември 1997 г. за изменение на Решение № 146 от 10 октомври 1990 г. относно тълкуването на член 94, параграф 9 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 (ОВ L 195, 11.7.1998 г., стр. 35).
- 4.53. 398 D 0443: Решение № 168 от 11 юни 1998 г. за изменение на формулярите E121 и E127 и преустановяването на формуляра E122 (ОВ L 195, 11.7.1998 г., стр. 37).
- 4.54. 398 D 0444: Решение № 169 от 11 юни 1998 г. относно методите на действие и състава на Техническата комисия относно обработката на данни на Административната комисия на Европейските общности за социална сигурност на мигриращи работници (ОВ L 195, 11.7.1998 г., стр. 46).
- 4.55. 398 D 0565: Решение № 170 от 11 юни 1998 г. за изменение на Решение № 141 от 17 октомври 1989 г. относно съставянето на списъците, предвидени в член 94, параграф 4 и член 95, параграф 4 от Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета от 21 март 1972 г. (ОВ L 275, 10.10.1998 г., стр. 40).

РАЗДЕЛ В: АКТОВЕ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ВЗИМАТ ПРЕДВИД ОТ ДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ

Договарящите се страни трябва да взимат предвид съдържанието на следните актове:

- 5.1. Препоръка № 14 от 23 януари 1975 г. относно издаването на формуляр E111 на работници на служба в чужбина (приета от Административната комисия по време на нейното 139-о заседание на 23 януари 1975 г.).
- 5.2. Препоръка № 15 от 19 декември 1980 г. относно определянето на езика на издаване на формите, необходими за целите на Регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72/ЕИО (приета от Административната комисия по време на нейното 176-о заседание на 19 декември 1980 г.).
- 5.3. 385 Y 0016: Препоръка № 16 от 12 декември 1984 г. относно сключването на споразумения в изпълнение на член 17 на Регламент (ЕИО) № 1408/71 (ОВ C 273, 24.10.1985 г., стр. 3).
- 5.4. 385 Y 0017: Препоръка № 17 от 12 декември 1984 г. относно статистическите данни, които се предоставят всяка година за съставянето на докладите на Административната комисия (ОВ C 273, 24.10.1985 г., стр. 3).
- 5.5. 386 Y 0018: Препоръка № 18 от 28 февруари 1986 г. във връзка със законодателството, приложимо за безработни лица, ангажирани на непълно работно време в държава-членка, различна от страната на пребиваване (ОВ C 284, 11.11.1986 г., стр. 4).
- 5.6. 392 Y 19: Препоръка № 19 от 24 ноември 1992 г. относно подобряването на сътрудничеството между страните-членки при изпълнението на регламентите на Общността (ОВ C 199, 23.7.1993 г., стр. 11).
- 5.7. 396 Y 592: Препоръка № 20 от 31 май 1996 г. относно подобряването на администрацията и уреждането на реципрочни претенции (ОВ L 259, 12.10.1996 г., стр. 19).

- 5.8. 397 Y 0304 (01): Препоръка № 21 от 28 ноември 1996 г. относно приложението на член 69, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕИО) № 1408/71 за безработни лица, придружаващи своите съпрузи, работещи в държава-членка, различна от компетентната страна (ОВ С 67, 4.3.1997 г., стр. 3).
- 5.9. 380 Y 0609 (03): Осъвременяване на декларациите на държавите-членки, предвидени в член 5 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. относно приложението на схемите за социална сигурност за заети лица и техните семейства, движещи се в рамките на Общността (ОВ С 139, 9.6.1980 г., стр. 1).
- 6.0. 381 Y 0613 (01): Декларации от Гърция, предвидени в член 5 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. относно приложението на схемите за социална сигурност на заети лица и техните семейства, движещи се в рамките на Общността (ОВ С 143, 13.6.1981 г., стр. 1).
- 6.1. 386 Y 0338 (01): Осъвременяване на декларациите на държавите-членки, предвидени в член 5 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. относно приложението на схемите за социална сигурност за заети лица и техните семейства, движещи се в рамките на Общността (ОВ С 338, 31.12.1986, стр. 1).
- 6.2. C/107/87 (стр. 1: Декларации на държавите-членки, предвидена в член 5 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. относно приложението на схемите за социална сигурност за заети лица и самостоятелно заети лица и техните семейства, движещи се в рамките на Общността (ОВ С 107, 22.4.1987 г., стр. 1).
- 6.3. C/323/80 (стр. 1: Нотификация пред Съвета от правителствата на Федерална Република Германия и на Великото херцогство Люксембург относно подписването на конвенция между тези две правителства по различни въпроси на социалната сигурност, в изпълнение на член 8, параграф 2 и член 96 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. относно приложението на схемите за социална сигурност за заети лица и техните семейства, движещи се в рамките на Общността (ОВ С 323, 11.12.1980 г., стр. 1).
- 6.4. L/90/87 (стр. 39: Декларация, направена от Френската република в изпълнение на член 1, буква й) от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета относно приложението на схемите за социална сигурност за заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, движещи се в рамките на Общността (ОВ L 90, 2.4.1987 г., стр. 39).
-

ПРОТОКОЛ**към приложение II към Споразумението относно свободното движение на хора****Осигуряване за безработица**

1. Следните правила са приложими по отношение на осигуровката за безработица за работници, които притежават разрешение за пребиваване с период на валидност по-малко от една година:
  - 1.1. Само работници, които са плащали вноски в Швейцария за минималния период, изискващ се по Федералния закон за осигуряване за безработица и добавка при несъстоятелност ⁽¹⁾ и които също отговарят на други условия за получаване на помощи за безработица, имат право на такава помощ, предоставяна от осигуровката за безработица при условията, определени в закона.
  - 1.2. Част от вноските, събрани за работници, периодът на които е прекалено кратък, за да даде право на помощи за безработица в Швейцария в съответствие с 1.1, се възстановяват на страната им на произход в съответствие с разпоредбите на 1.3., за да участват в разходите за помощите, предоставени на тези работници в случай на пълна безработица, тези работници тогава няма да имат право на помощи, в случай че са напълно безработни в Швейцария. Те обаче имат право на добавки за лошо време и в случай на несъстоятелност на работодателя. Помощи в случай на пълна безработица се изплащат от страната на произход, при условие че съответните работници се предоставят на разположение за работа. Периодите на осигуряване, изпълнени в Швейцария, се взимат предвид по същия начин, както ако са били изпълнени в страната на произход.
  - 1.3. Частта на вноските, събрани за работници, посочени в 1.2, се възстановяват на годишна основа в съответствие със следните разпоредби:
    - а) Общо вноските на тези работници трябва да се изчисляват, по страни, на основата на годишен брой заети работници и средните годишни вноски, платени за всеки работник (вноски от работодателя и от служителя).
    - б) От сумата, изчислена по този начин, една част, съответстваща на относителния дял, представляващ помощта за безработица като процент от всички добавки, посочени в 1.2 се възстановяват на страните на произход на работниците и една част се задържа в Швейцария като резерв за следващи помощи. ⁽²⁾
    - в) Швейцария предоставя на годишна основа декларация, която показва възстановените вноски. Ако страните на произход поискат това, тя посочва основата за изчислението и възстановените суми. Страните на произход всяка година информират Швейцария за броя на получателите на помощи за безработица, както са посочени в 1.2.
2. Вноските за осигуряване за безработица на погранични работници в Швейцария, както е предвидено в съответните двустранни споразумения, продължават да се възстановяват.
3. Мерките от точки 1 и 2 са приложими за период от седем години от датата на влизане в сила на споразумението. Ако в края на седемгодишния период една държава-членка срещне трудности с приключване на мерките за възстановяване на вноските или Швейцария срещне трудности с мерките за натрупването, въпросът може да се отнесе пред съвместния комитет от всяка от договарящите се страни.

⁽¹⁾ Понастоящем шест месеца, или 12 месеца в случай на повтаряща се безработица.

⁽²⁾ Възстановени вноски за работници, които ще упражняват своето право на помощи за безработица в Швейцария след като са плащали вноски най-малко шест месеца — в течение на няколко периода на пребиваване — в рамките на две години.

Добавки за безпомощни хора

Добавките за безпомощни хора по Федералния закон за осигуряване за пенсия за старост и за наследствена пенсия по Федералния закон за осигуряване за инвалидност трябва да се регламентират посредством решение на съвместния комитет в текста на приложение II към споразумението относно свободното движение на хора в приложение IIa към Регламент № 1408/71, веднага с влизането в сила на изменението на тези актове, регламентиращи, че тези обезщетения ще бъдат финансирани изключително от държавните власти.

Планове за професионални обезщетения относно пенсии за старост, наследствени пенсии и пенсии за инвалидност

Независимо от член 10, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета, законово определеното обезщетение, предвидено във Федералния закон за свободното движение на плановете за професионални обезщетения, отнасящи се до пенсии за старост, наследствени пенсии и пенсии за инвалидност от 17 декември 1993 г., се изплаща при поискване на заето или самостоятелно заето лице, което възнамерява да напусне доброволно Швейцария и което в съответствие с раздел II от регламента повече няма да е обект на швейцарското законодателство, при условие че то напусне Швейцария в рамките на пет години от влизането в сила на настоящото споразумение.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ВЗАИМНО ПРИЗНАВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

(Дипломи, сертификати и друго доказателство за официална квалификация)

1. Договарящите се страни се споразумяват да прилагат помежду си, в областта на взаимното признаване на професионалните квалификации, актовете на Общността, на които се прави позоваване, които са в сила от датата на подписването на споразумението и така изменено с раздел А от настоящото приложение, или правила, равностойни на такива актове.
2. За целите на приложението на настоящото приложение, договарящите се страни взимат предвид актовете на Общността, позоваване на които е направено в раздел Б от настоящото приложение.
3. Терминът „държава-членка (държави-членки)“ в актовете, на които се прави позоваване в раздел А от настоящото приложение, се приема за приложим за Швейцария в допълнение към страните, които се обхващат от въпросните актове на Общността.

РАЗДЕЛ А — АКТОВЕ, НА КОИТО СЕ ПРАВИ ПОЗОВАВАНЕ

А. **Обща система**

1. 389 L 0048: Директива на Съвета 89/48/ЕИО от 21 декември 1988 г. относно обща система за признаване на дипломи за висше образование, получавани след завършване на професионално образование и обучение с продължителност най-малко три години (ОВ L 19, 24.1.1989 г., стр. 16).
2. 392 L 0051: Директива на Съвета 92/51/ЕИО от 18 юни 1992 г. относно втора обща система за признаване на професионално образование и обучение за допълване на Директива 89/48/ЕИО (ОВ L 209, 24.7.1992 г., стр. 25), изменена с:
  - 394 L 0038: Директива на Комисията 94/38/ЕО от 26 юли 1994 г. за изменение на приложения В и Г към Директива на Съвета 92/51/ЕИО относно втора обща система за признаване на професионално образование и обучение за допълване на Директива 89/48/ЕИО (ОВ L 217, 23.8.1994 г., стр. 8)
  - 395 L 0043: Директива на Комисията 95/43/ЕО от 20 юли 1995 г. за изменение на приложения В и Г към Директива на Съвета 92/51/ЕИО относно втора обща система за признаване на професионално образование и обучение за допълване на Директива 89/48/ЕИО (ОВ L 184, 3.8.1995 г., стр. 21)
  - 95/1/ЕО, Евратом, Европейска общност за въглища и стомана: съгласуване на инструментите относно присъединяването към Европейския съюз на нови държави-членки.
  - 397 L 0038: Директива на Комисията 97/38/ЕО от 20 юни 1997 г. за изменение на приложение В към Директива на Съвета 92/51/ЕИО относно втора обща система за признаването на професионално образование и обучение за допълване на Директива на Съвета 89/48/ЕИО (ОВ L 184, 3.8.1997 г., стр. 31).

Швейцарските списъци, отнасящи се до приложения В и Г към Директива 92/51/ЕИО ще бъдат съставени в рамките на приложението на настоящото споразумение.

Б. **Юридически професии**

3. 377 L 0249: Директива на Съвета 77/249/ЕИО от 22 март 1977 г. за улесняване на ефективното упражняване от адвокати на свободата на представяне на услуги (ОВ L 78, 26.3.1977, стр. 17), изменена с:
  - 1 79 Н: Акт относно условията на присъединяване към Европейските общности на Гръцката република и промените в договорите (ОВ L 291, 19.11.1979, стр. 91)
  - 1 85 I: Акт относно условията на присъединяване към Европейските Общности на Кралство Испания и Република Португалия (ОВ L 302 of 15.11.1985, стр. 160).

— 95/1/ЕО, Евратом, ЕОВС: съгласуване на инструментите относно присъединяването към Европейския съюз на нови държави-членки.

За целите на настоящото споразумение директивата се изменя, както следва:

Към член 1, параграф 2 се добавя следният текст:

„Швейцария: Avocat/Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Fürsprecher, Fürsprech Avvocato.“

4. 398 L 0005: Директива 98/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 1998 г. за улесняване на практиката на професията на адвокат на постоянна основа в една държава-членка, различна от тази, в която е била получена квалификацията (ОВ L 77, 14.3.1998 г., стр. 36).

За целите на настоящото споразумение директивата се изменя, както следва:

Към член 1, параграф 2, буква а) се добавя следният текст:

„Швейцария: Avocat/Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Fürsprecher, Fürsprech Avvocato.“

В. Медицински и парамедицински дейности

5. 381 L 1057: Директива на Съвета 81/1057/ЕИО от 14 декември 1981 г. за допълване на Директиви 75/362/ЕИО, 77/452/ЕИО, 78/686/ЕИО и 78/1026/ЕИО относно взаимното признаване на дипломи, сертификати и друго доказателство за официалната квалификация на лекари, медицински сестри, отговарящи за общото здравеопазване, съответно и ветеринарни хирурзи по отношение на придобито право (ОВ L 385, 31.12.1981 г., стр. 25).

Лекари

6. 393 L 0016: Директива на Съвета 93/16/ЕИО от 5 април 1993 г. за улесняване на свободното движение на лекарите и взаимното признаване на техните дипломи, сертификати и друго доказателство за официална квалификация (ОВ L 165, 7.7.1993 г., стр. 1), изменена с:

— 95/1/ЕО, Евратом, ЕОВС: съгласуване на инструментите относно присъединяването към Европейския съюз на нови държави-членки.

— 398 L 0021: Директива на Комисията 98/21/ЕО от 8 април 1998 г. за изменение на Директива на Съвета 93/16/ЕИО за улесняване на свободното движение на лекари и взаимното признаване на техните дипломи, сертификати и друго доказателство за официална квалификация (ОВ L 119, 22.4.1998 г., стр. 15).

— 398 L 0063: Директива на Комисията 98/63/ЕО от 3 септември 1998 г. за изменение на Директива на Съвета 93/16/ЕИО за улесняване на свободното движение на лекари и взаимното признаване на техните дипломи, сертификати и друго доказателство за официална квалификация (ОВ L 253, 15.9.1998 г., стр. 24).

а) Към член 3 се добавя следният текст:

„в Швейцария:

притежател на федерална диплома по медицина

Eidgenössisch diplomierter Arzt

titolare di diploma federale di medico

издадена от Федералното министерство на вътрешните работи“.

б) Към член 5, параграф 2 се добавя следният текст:

„в Швейцария:

spécialiste/Facharzt/specialista

издадена от Федералното министерство на вътрешните работи“.

в) Към член 5, параграф 3 се добавят следните текстове в посочените по-долу тирета:

анестезия:

„Швейцария: anesthésiologie
Anästhesiologie
anesthesiologia“

обща хирургия:

„Швейцария: chirurgie
Chirurgie
chirurgia“

неврологична хирургия:

„Швейцария: neurochirurgie
Neurochirurgie
neurochirurgia“

акушерство и гинекология:

„Швейцария: gynécologie et obstétrique
Gynäkologie und Geburtshilfe
ginecologia e ostetricia“

обща (вътрешна) медицина:

„Швейцария: médecine interne
Innere Medizin
medicina interna“

офталмология:

„Швейцария: ophtalmologie
Ophthalmologie
oftalmologia“

ото-рино-ларингология:

„Швейцария: oto-rhino-laryngologie
Oto-Rhino-Laryngologie
otorinolaringoiatria“

педиатрия:

„Швейцария: pédiatrie
Kinder- und Jugendmedezin
pediatria“

респираторна медицина:

„Швейцария: pneumologie
Pneumologie
pneumologia“

урология:

„Швейцария: urologie

Urologie

urologia“

ортопедия:

„Швейцария: chirurgie orthopédique

Orthopädische Chirurgie

chirurgia ortopedica“

патологична анатомия:

„Швейцария: pathologie

Pathologie

patologia“

неврология:

„Швейцария: neurologie

Neurologie

neurologia“

психиатрия:

„Швейцария: psychiatrie et psychothérapie

Psychiatrie und Psychotherapie

psichiatria e psicoterapia“

г) Към член 7, параграф 2 се добавят следните текстове в посочените по-долу тирета:

пластична хирургия:

„Швейцария: chirurgie plastique et reconstructive

Plastische und Wiederherstellungschirurgie

chirurgia plastica e ricostruttiva“

гръдна хирургия:

„Швейцария: chirurgie cardiaque et vasculaire thoracique

Herz- und thorakale Gefäßchirurgie

chirurgia del cuore e dei vasi toracici“

педиатрична хирургия:

„Швейцария: chirurgie pédiatrique

Kinderchirurgie

chirurgia pediatrica“

кардиология:

„Швейцария: cardiologie

Kardiologie

cardiologia“

гастроентерология:

„Швейцария: gastro-entérologie
Gastroenterologie
gastroenterologia“

ревматология:

„Швейцария: rhumatologie
Rheumatologie
reumatologia“

обща хематология:

„Швейцария: hématologie
Hämatologie
ematologia“

ендокринология:

„Швейцария: endocrinologie-diabétologie
Endokrinologie-Diabetologie
endocrinologia-diabetologia“

физиотерапия:

„Швейцария: médecine physique et réadaptation
Physikalische Medizin und Rehabilitation
medicina fisica e riabilitazione“

дермато-венерология:

„Швейцария: dermatologie et vénéréologie
Dermatologie und Venerologie
dermatologia e venereologia“

диагностична радиология:

„Швейцария: radiologie médicale/radio-diagnostic
Medizinische Radiologie/Radiodiagnostik
radiologia medica/radiodiagnostica“

радиотерапия:

„Швейцария: radiologie médicale/radio-oncologie
Medizinische Radiologie/Radio-Onkologie
radiologia medica/radio-oncologia“

тропическа медицина:

„Швейцария: médecine tropicale
Tropenmedizin
medicina tropicale“

детска психиатрия:

„Швейцария: psychiatrie et psychothérapie d'enfants et d'adolescents
Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie
psichiatria e psicoterapia infantile e dell'adolescenza“

бъбречни болести:

„Швейцария: néphrologie
Nephrologie
nefralogia“

обществена медицина:

„Швейцария: prévention et santé publique
Prävention und Gesundheitswesen
prevenzione e salute pubblica“

професионална медицина:

„Швейцария: médecine du travail
Arbeitsmedizin
medicina del lavoro“

алергология:

„Швейцария: allergologie et immunologie clinique
Allergologie und klinische Immunologie
allergologia e immunologia clinica“

ядрена медицина:

„Швейцария: radiologie médicale/médecine nucléaire
Medizinische Radiologie/Nuklearmedizin
radiologia medica/medicina nucleare“

Зъбна, устна и черепно-лицева хирургия (основно медицинско и зъболекарско обучение):

„Швейцария: chirurgie maxillo-faciale
Kiefer- und Gesichtschirurgie
chirurgia mascello-facciale“

- 6 а) 96/C/216/03: Списък на обозначения на дипломи, сертификати и друго доказателство за официална квалификация като практикуващ обща медицина, публикуван в съответствие с член 41 на Директива 93/16/ЕИО (ОВ С 216, 25.7.1996 г.)

Медицинки сестри

7. 377 L 0452: Директива 77/452/ЕИО на Съвета от 27 юни 1977 г. относно взаимното признаване на дипломи, сертификати и друго свидетелство за официална квалификация на медицински сестри, отговарящи за общо здравеопазване, включително мерки за улесняване на ефективното упражняване на правото на установяване и свобода за предоставяне на услуги (ОВ L 176, 15.7.1977 г., стр. 1), изменена с:

— 179 Н: Акт относно условията на присъединяване към Европейските общности на Гръцката република и промените в договорите (ОВ L 291, 19.11.1979, стр. 91)

- 1 85 I: Акт относно условията на присъединяване към Европейските Общности на Кралство Испания и Република Португалия (ОВ L 302 of 15.11.1985, стр. 160).
- 389 L 0594: Директива 89/594/ЕИО на Съвета от 30 октомври 1989 г. (ОВ L 341, 23.11.1989 г., стр. 19).
- 389 L 0595: Директива 89/595/ЕИО на Съвета от 30 октомври 1989 г. (ОВ L 341, 23.11.1989 г., стр. 30).
- 390 L 0658: Директива 90/658/ЕИО на Съвета от 4 декември 1990 г. (ОВ L 353, 17.12.1990, стр. 73).
- 95/1/ЕО, Евратом, ЕОВС: съгласуване на инструментите относно присъединяването към Европейския съюз на нови държави-членки.

За целите на настоящото споразумение директивата се изменя, както следва:

- а) Към член 1, параграф 2 се добавя следният текст:

„в Швейцария:

infirmière, infirmier, Krankenschwester, Krankenpfleger, infermiera, infermiere“

- б) Към член 3 се добавя следният текст:

„п) в Швейцария:

infirmière diplômée en soins généraux, infirmier diplômé en soins généraux, diplomierte Krankenschwester in allgemeiner Krankenpflege, diplomierter Krankenpfleger in allgemeine Krankenpflege, infermiera diplomata in cure generali, infermiere diplomato in cure generali, awarded by the Conférence des directeurs cantonaux des affaires sanitaires.“

8. 377 L 0453: Директива 77/453/ЕИО на Съвета от 27 юни 1977 г. относно координирането на разпоредбите, определени със закони, подзаконови или административни разпоредби по отношение на дейността на медицинските сестри, които отговарят за общо здравеопазване (ОВ L 176, 15.7.1977 г., стр. 8), изменена с:
- 389 L 0595: Директива 89/595/ЕИО на Съвета от 30 октомври 1989 г. (ОВ L 341, 23.11.1989 г., стр. 30).

Практикуващи зъболекарство

9. 378 L 0686: Директива 78/686/ЕИО на Съвета от 25 юли 1978 г. относно взаимното признаване на дипломи, сертификати и друго доказателство за официална квалификация на практикуващи зъболекарство, включително мерки за улесняване на ефективното упражняване на правото на установяване и свобода на предоставяне на услуги (ОВ L 233, 24.8.1978 г., стр. 1), изменена с:
- 1 79 Н: Акт относно условията на присъединяване към Европейските общности на Гръцката република и промените в договорите (ОВ L 291, 19.11.1979, стр. 91)
  - 1 85 I: Акт относно условията на присъединяване към Европейските Общности на Кралство Испания и Република Португалия (ОВ L 302 of 15.11.1985, стр. 160).
  - 389 L 0594: Директива 89/594/ЕИО на Съвета от 30 октомври 1989 г. (ОВ L 341, 23.11.1989 г., стр. 19).
  - 390 L 0658: Директива 90/658/ЕИО на Съвета от 4 декември 1990 г. (ОВ L 353, 17.12.1990, стр. 73).
  - 95/1/ЕО, Евратом, ЕОВС: съгласуване на инструментите относно присъединяването към Европейския съюз на нови държави-членки.

За целите на настоящото споразумение директивата се изменя, както следва:

- а) Към член 1 се добавя следният текст:

„в Швейцария:

médecin dentiste, Zahnarzt, medico-dentista;“

б) Към член 3 се добавя следният текст:

„п) в Швейцария:

titulaire du diplôme fédéral de médecin-dentiste, eidgenössisch diplomierter Zahnarzt, titolare di diploma federale di medico-dentista, издадена от Федералното министерство на вътрешните работи“

в) Към член 5, точка 1 се добавя следният текст:

1. Ортодонтика

„в Швейцария:

diplôme fédéral d'orthodontiste, Diplom als Kieferorthopäde, diploma di ortodontista, издадена от Федералното министерство на вътрешните работи“

10. 378 L 0687: Директива 78/687/ЕИО на Съвета от 25 юли 1978 г. относно координирането на разпоредбите, определени със закон, подзаконов или административен акт по отношение на дейностите на практикуващите зъболекарство (ОВ L 233, 24.8.1978 г., стр. 10), изменена с:

— 95/1/ЕО, Евратом, ЕОВС: съгласуване на инструментите относно присъединяването към Европейския съюз на нови държави-членки.

Ветеринарни хирурзи

11. 378 L 1026: Директива на Съвета 78/1026/ЕИО от 18 декември 1978 г. относно взаимното признаване на дипломи, сертификати и друго доказателство за официална квалификация по ветеринарна медицина, включително мерки за улесняване на ефективното упражняване на правото на установяване и свободата за предоставяне на услуги (ОВ L 362, 23.12.1978 г., стр. 1), изменена с:

— 179 Н: Акт относно условията на присъединяване към Европейските общности на Гръцката република и промените в договорите (ОВ L 291, 19.11.1979, стр. 91)

— 185 I: Акт относно условията на присъединяване към Европейските Общности на Кралство Испания и Република Португалия (ОВ L 302 of 15.11.1985, стр. 160).

— 389 L 0594: Директива 89/594/ЕИО на Съвета от 30 октомври 1989 г. (ОВ L 341, 23.11.1989 г., стр. 19).

— 390 L 0658: Директива 90/658/ЕИО на Съвета от 4 декември 1990 г. (ОВ L 353, 17.12.1990, стр. 73).

— 95/1/ЕО, Евратом, ЕОВС: съгласуване на инструментите относно присъединяването към Европейския съюз на нови държави-членки.

За целите на настоящото споразумение директивата се изменя, както следва:

а) Към член 3 се добавя следният текст:

„п) в Швейцария:

titulaire du diplôme fédéral de vétérinaire, eidgenössisch diplomierter Tierarzt, titolare di diploma federale di veterinario, издадена от Министерство на вътрешните работи.“

12. 378 L 1027: Директива 78/1027/ЕИО на Съвета от 18 декември 1978 г. относно координирането на разпоредбите, определени със закон, подзаконов или административен акт по отношение на дейностите на ветеринарните хирурзи (ОВ L 362, 23.12.1978 г., стр. 7), изменена с:

— 389 L 0594: Директива 89/594/ЕИО на Съвета от 30 октомври 1989 г. (ОВ L 341, 23.11.1989 г., стр. 19).

Акушерки

13. 380 L 0154: Директива 80/154/ЕИО на Съвета от 21 януари 1980 г. относно взаимното признаване на дипломи, сертификати и друго доказателство за официална квалификация по акушерство, включително мерки за улесняване на ефективното упражняване на правото на установяване и свобода на предоставяне на услуги (ОВ L 33, 11.2.1980 г., стр. 1), изменена с:

— 380 L 1273: Директива 80/1273/ЕИО на Съвета от 22 декември 1980 г. (ОВ L 375, 31.12.1980 г., стр. 74)

- 1 85 I: Акт относно условията на присъединяване към Европейските Общности на Кралство Испания и Република Португалия (ОВ L 302 of 15.11.1985, стр. 160).
- 389 L 0594: Директива 89/594/ЕИО на Съвета от 30 октомври 1989 г. (ОВ L 341, 23.11.1989 г., стр. 19).
- 390 L 0658: Директива 90/658/ЕИО на Съвета от 4 декември 1990 г. (ОВ L 353, 17.12.1990, стр. 73).
- 95/1/ЕО, Евратом, ЕОВС: съгласуване на инструментите относно присъединяването към Европейския съюз на нови държави-членки.

За целите на настоящото споразумение директивата се изменя, както следва:

- а) Към член 1 се добавя следният текст:

„в Швейцария:

sage-femme, Hebamme, levatrice;“

- б) Към член 3 се добавя следният текст:

„п) в Швейцария:

sage-femme diplômée, diplomierte Hebamme, levatrice diplomata, дипломи издадени от Конференцията на кантоналните доктори по въпросите на здравеопазването“

14. 380 L 0155: Директива 80/155/ЕИО на Съвета от 21 януари 1980 г. относно координирането на разпоредбите, определени със закон, подзаконов или административен акт по отношение на поемането и осъществяването на дейности на акушерки (ОВ L 33, 11.2.1980 г., стр. 8), изменена с:
- 389 L 0594: Директива 89/594/ЕИО на Съвета от 30 октомври 1989 г. (ОВ L 341, 23.11.1989 г., стр. 19).

Фармация

15. 385 L 0432: Директива 85/432/ЕИО на Съвета от 16 септември 1985 г. относно координирането на разпоредбите, определени със закон, регламент или административно действие по отношение на известни дейности в областта на фармацията (ОВ L 253, 24.9.1985 г., стр. 34).
16. 385 L 0433: Директива 85/433/ЕИО на Съвета от 16 септември 1985 г. относно взаимното признаване на дипломи, сертификати и друго доказателство за официална квалификация по фармация, включително мерки за улесняването на ефективното упражняване на правото на установяване по отношение на известни дейности в областта на фармацията (ОВ L 253, 24.9.1985 г., стр. 37), изменена с:
- 385 L 0584: Директива 85/584/ЕИО на Съвета от 20 декември 1985 г. (ОВ L 372, 31.12.1985 г., стр. 42).
  - 390 L 0658: Директива 90/658/ЕИО на Съвета от 4 декември 1990 г. (ОВ L 353, 17.12.1990 г., стр. 73).
  - 95/1/ЕО, Евратом, ЕОВС: съгласуване на инструментите относно присъединяването към Европейския съюз на нови държави-членки.

За целите на настоящото споразумение директивата се изменя, както следва:

- а) Към член 4 се добавя следният текст:

„п) в Швейцария:

titulaire du diplôme fédéral de pharmacien, eidgenössisch diplomierter Apotheker, titolare di diploma federale di farmacista, издадена от Федералното министерство на вътрешните работи.“

Г. Архитектура

17. 385 L 0384: Директива 85/384/ЕИО на Съвета от 10 юни 1985 г. относно взаимното признаване на дипломи, сертификати и друго доказателство за официална квалификация по архитектура, включително мерки за улесняване на ефективното упражняване на правото на установяване и свободата на предоставяне на услуги (ОВ L 223, 21.8.1985 г., стр. 15), изменена с:
- 385 L 0614: Директива 85/614/ЕИО на Съвета от 20 декември 1985 г. (ОВ L 376, 31.12.1985 г., стр. 1)
  - 386 L 0017: Директива 86/17/ЕИО на Съвета от 27 януари 1986 г. (ОВ L 27, 1.2.1986 г., стр. 71)
  - 390 L 0658: Директива 90/658/ЕИО на Съвета от 4 декември 1990 г. (ОВ L 353, 17.12.1990, стр. 73).
  - 95/1/ЕО, Евратом, ЕОВС: съгласуване на инструментите относно присъединяването към Европейския съюз на нови държави-членки.

За целите на настоящото споразумение директивата се изменя, както следва:

- а) Към член 11 се добавя следният текст:

„в Швейцария:

- дипломите, издадени от Федералното политихическо училище/арх. дипл. РФ
- дипломите, издадени от Училището по архитектура на Университета на Женева: дипломиран архитект EAUG,
- сертификатите на Фондацията на швейцарските регистри на инженерите, архитектите и техниците: архитект REG A“

- б) член 15 не се прилага.

18. 98/C/217: Дипломи, сертификати и друго доказателство за официална квалификация по архитектура, които са обект на взаимно признаване от държавите-членки (осъвременено съобщение 96/C 205 от 16.7.1996 г.) (ОВ С 217, 11.7.1998 г.).

Д. Търговия и посредници**Търговия на едро**

19. 364 L 0222: Директива 64/222/ЕИО на Съвета от 25 февруари 1964 г., която определя подробни разпоредби относно преходните мерки във връзка с дейности в търговията на едро и дейности на посредници в търговията, промишлеността и дребнозанаятчийската промишленост (ОВ 56, 4.4.1964 г., стр. 857/64).
20. 364 L 0223: Директива 64/223/ЕИО на Съвета от 25 февруари 1964 г. относно постигането на свобода на установяване и свобода за предоставяне на услуги във връзка с дейности в търговията на едро (ОВ 56, 4.4.1964 г., стр. 863/64).
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972, стр. 84).

Посредници в търговията, промишлеността и дребнозанаятчийската промишленост

21. 364 L 0224: Директива 64/224/ЕИО на Съвета от 25 февруари 1964 г. относно постигането на свобода на установяване и свобода за предоставяне на услуги във връзка с дейности на посредници в търговията, промишлеността и дребнозанаятчийската промишленост (ОВ 56, 4.4.1964 г., стр. 869/64), изменена с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972, стр. 85).

- 1 79 Н: Акт относно условията на присъединяване към Европейските общности на Гръцката република и промените в договорите (ОВ L 291, 19.11.1979, стр. 89)
- 1 85 I: Акт относно условията на присъединяване към Европейските Общности на Кралство Испания и Република Португалия (ОВ L 302 of 15.11.1985, стр. 155).
- 95/1/ЕО, Евратом, ЕОВС: съгласуване на инструментите относно присъединяването към Европейския съюз на нови държави-членки.

За целите на настоящото споразумение директивата се изменя, както следва:

- а) Към член 3 се добавя следният текст:

	<i>За самостоятелно заети лица</i>	<i>За заети лица</i>
„в Швейцария:	Agent	Représentant de commerce
	Agent	Handelsreisender
	Agent	Rappresentante“

Самозаети лица в търговията на дребно

22. 368 L 0363: Директива 68/363/ЕИО на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно постигането на свобода на установяване и свобода за предоставяне на услуги във връзка с дейности на самостоятелно заети лица в търговията на дребно (ISIC предишна група 612) (ОВ L 260, 22.10.1968 г., стр. 1), изменена с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972, стр. 86).
23. 368 L 0364: Директива 68/364/ЕИО на Съвета от 15 октомври 1968 г. за определяне на подробни разпоредби относно преходните мерки във връзка с дейности на самостоятелно заети лица в търговията на дребно (ISIC ex група 612) (ОВ L 260 от 22.10.1968 г., стр. 6).

Самостоятелно заети лица в търговията на едро с въглища и посредници в търговията с въглища

24. 370 L 0522: Директива 70/522/ЕИО на Съвета от 30 ноември 1970 г. относно постигането на свобода на установяване и свобода за предоставяне на услуги във връзка с дейности на самостоятелно заети лица в търговията на едро с въглища и дейностите на посредници в търговията с въглища (ISIC ex група 6112) (ОВ L 267 от 10.12.1970 г., стр. 14), изменен с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972, стр. 86).
25. 370 L 0523: Директива 70/523/ЕИО на Съвета от 30 ноември 1970 г., с която се определят подробни разпоредби относно преходните мерки във връзка с дейностите на самостоятелно заети лица в търговията на едро с въглища и във връзка с дейностите на посредници в търговията с въглища (ISIC ex група 6112) (ОВ L 267, 10.12.1970 г., стр. 18).

Търговия и разпространение на токсични продукти

26. 374 L 0556: Директива 74/556/ЕИО на Съвета от 4 юни 1974 г., с която се определят подробни разпоредби относно преходните мерки във връзка с дейностите, търговията и разпространението на токсични продукти и дейности, които предполагат професионалното използване на такива продукти, включително дейности на посредници (ОВ L 307, 18.11.1974 г., стр. 1).

26а. 374 L 0557: Директива 74/557/ЕИО на Съвета от 4 юни 1974 г. относно постигането на свобода на установяване и свобода за предоставяне на услуги във връзка с дейности на самостоятелно заети лица и на посредници, заети в търговията и разпространението на токсични продукти (ОВ L 307, 18.11.1974 г., стр. 5), изменена с:

— 95/1/ЕО, Евратом, ЕОВС: съгласуване на инструментите относно присъединяването към Европейския съюз на нови държави-членки.

За целите на настоящото споразумение директивата се изменя, както следва:

а) Към приложението се добавя следният текст:

„в Швейцария:

— Всички продукти и токсични вещества, определени в член 2 на закона за отровите (RS 814.80), и по-конкретно тези в списъка на токсични вещества и продукти в класовете 1, 2 и 3, в съответствие с член 3 от Регламента за токсичните вещества (RS 814.801).“

Дейности, свързани с пътуване

27. 375 L 0369: Директива 75/369/ЕИО на Съвета от 16 юни 1975 г. относно мерки за улесняване на ефективното упражняване на свободата на установяване и свободата на предоставяне на услуги във връзка с дейности, свързани с пътуване, и по-специално преходни мерки по отношение на такива дейности (ОВ L 167, 30.6.1975 г., стр. 29).

Самозаети търговски агенти

28. 386 L 0653: Директива 86/653/ЕИО на Съвета от 18 декември 1986 г. относно координирането на законите на държавите-членки във връзка със самостоятелно заети търговски агенти (ОВ L 382, 31.12.1986 г., стр. 17).

Е. Промисленост и дребнозанаятчийска промисленост

Преработваща промисленост

29. 364 L 0427: Директива 64/427/ЕИО на Съвета от 7 юли 1964 г. с която се определят подробни разпоредби относно преходните мерки във връзка с дейностите на самостоятелно заети лица в обработващата промисленост, попадащи в ISIC основни групи 23—40 (Промисленост и дребнозанаятчийска промисленост) (ОВ 117, 23.7.1964 г., стр. 1863/64), изменена с:

— 369 L 0077: Директива на Съвета 69/77/ЕИО от 4 март 1969 г. (ОВ L 59, 10.3.1969 г., стр. 8).

За целите на настоящото споразумение директивата се изменя, както следва:

член 5, параграф 3 не е приложим.

30. 364 L 0429: Директива 64/429/ЕИО на Съвета от 7 юли 1964 г. относно постигането на свобода на установяване и свобода за предоставяне на услуги във връзка с дейности на самостоятелно заети лица в производствената и обработващата промисленост, попадащи в ISIC основни групи 23—40 (Промисленост и дребнозанаятчийска промисленост) (ОВ 117, 23.7.1964 г., стр. 1880/64), изменена с:

— 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972, стр. 83).

Минно дело и кариери

31. 364 L 0428: Директива 64/428/ЕИО на Съвета от 7 юли 1964 г. относно постигането на свобода на установяване и свобода за предоставяне на услуги във връзка с дейности на самостоятелно заети лица в минното дело и кариерите (ISIC основни групи 11—19) (ОВ 117, 23.7.1964 г., стр. 1871/64), изменена с:

— 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972, стр. 81).

Услуги, свързани с електричество, газ, вода и санитарни услуги

32. 366 L 0162: Директива 66/162/ЕИО на Съвета от 28 февруари 1966 г. относно постигането на свобода на установяване и свобода за предоставяне на услуги във връзка с дейности на самостоятелно заети лица, заети с предоставяне на услуги, свързани с електричество, газ, вода и санитарни услуги (ISIC раздел 5) (ОВ 42, 8.3.1966 г., стр. 584/66), изменена с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972, стр. 85).

Промисленост за производство на храни и напитки

33. 368 L 0365: Директива 68/365/ЕИО на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно постигането на свобода на установяване и свобода за предоставяне на услуги във връзка с дейности на самостоятелно заети лица в промишлеността за производство на храни и напитки (ISIC основни групи 20 и 21) (ОВ L 260, 22.10.1968 г., стр. 9), изменена с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972, стр. 85).
34. 368 L 0366: Директива 68/366/ЕИО на Съвета от 15 октомври 1968 г., с която се определят подробни разпоредби относно преходните мерки във връзка с дейностите на самостоятелно заети лица в промишлеността за производство на храни и напитки (ISIC основни групи 20 и 21) (ОВ L 260, 22.10.1968 г., стр. 12).

За целите на настоящото споразумение директивата се изменя, както следва:

„Член 6, параграф 3 не е приложим.“

Сондиране (проучване и сондиране) за нефт и природен газ

35. 369 L 0082: Директива 69/82/ЕИО на Съвета от 13 март 1969 г. относно постигането на свобода на установяване и свобода за предоставяне на услуги във връзка с дейности на самостоятелно заети лица, заети в сондирането (проучване и сондиране) за нефт и природен газ (ISIC ex основна група 13) (ОВ L 68, 19.3.1969 г., стр. 4), изменена с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972, стр. 82).

Ж. Дейности, присъщи за транспорта

36. 382 L 0470: Директива 82/470/ЕИО на Съвета от 29 юни 1982 г. относно мерките за улесняване на ефективното упражняване на свободата на установяване и свободата на предоставяне на услуги във връзка с дейности на самостоятелно заети лица при някои услуги, присъщи за транспортните и пътните агенции (ISIC група 718) и при съхранението и складовото стопанство (ISIC група 720) (ОВ L 213, 21.7.1982 г., стр. 1), изменена с:
- 1 85 I: Акт относно условията на присъединяване към Европейските Общности на Кралство Испания и Република Португалия (ОВ L 302 of 15.11.1985, стр. 156).
  - 95/1/ЕО, Евратом, ЕОВС: съгласуване на инструментите относно присъединяването към Европейския съюз на нови държави-членки.

За целите на настоящото споразумение директивата се изменя, както следва:

- а) Към член 3 се добавя следният текст:

„Швейцария:

A. Expéditeur

Spediteur

Spedizioniere

Déclarant de douane

Zolldeklarant

Dichiarante di dogana

- Б. Agent de voyage
  - Reisebürounternehmer
  - Agente di viaggio
- В. Entrepoteitaire
  - Lagerhalter
  - Agente di deposito
- Г. Expert en automobiles
  - Automobilexperte
  - Perito in automobili
  - Vérificateur des poids et mesures
  - Eichmeister
  - Verificatore dei pesi e delle misure“

3. Филмова индустрия

- 37. 3 6 3 L 0 6 0 7: Директива 63/607/ЕИО на Съвета от 15 октомври 1963 г. за изпълнение по отношение на филмовата индустрия на разпоредбите на Общата програма за премахване на ограниченията върху свободата за предоставяне на услуги (ОВ 159, 2.11.1963 г.).
- 38. 3 6 5 L 0 2 6 4: Втора директива 65/264/ЕИО на Съвета от 13 май 1965 г. за изпълнение по отношение на филмовата индустрия на разпоредбите на Общата програма за премахване на ограниченията върху свободата за предоставяне на услуги (ОВ 85, 19.5.1965 г., стр. 1437/65), изменена с:
  - 1 7 2 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972 г., стр. 14).
- 39. 3 6 8 L 0 3 6 9: Директива 68/369/ЕИО на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно постигането на свобода на установяване във връзка с дейности на самостоятелно заети лица в разпространението на филми (ОВ L 260, 22.10.1968 г., стр. 22), изменена с:
  - 1 7 2 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972 г., стр. 82).
- 40. 3 7 0 L 0 4 5 1: Директива 70/451/ЕИО на Съвета от 29 септември 1970 г. относно постигането на свобода на установяване и свобода за предоставяне на услуги във връзка с дейности на самостоятелно заети лица в производството на филми (ОВ L 218, 3.10.1970 г., стр. 37), изменена с:
  - 1 7 2 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972 г., стр. 88).

И. Други сектори

Бизнес услуги в областта на недвижимите имоти и други сектори

- 41. 3 6 7 L 0 0 4 3: Директива 67/43/ЕИО на Съвета от 12 януари 1967 г. относно постигането на свобода на установяване и свобода за предоставяне на услуги във връзка с дейности на самостоятелно заети лица, занимаващи се с:
  - 1) въпроси на „недвижими имоти“ (с изключение на 6401) (ISIC ex група 640)
  - 2) предоставянето на някои „бизнес услуги, които не са класифицирани на друго място“ (ISIC група 839) (ОВ 10 от 19.1.1967 г.), изменена с:
    - 1 7 2 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972 г., стр. 82).

- 1 79 Н: Акт относно условията на присъединяване към Европейските общности на Гръцката република и промените в договорите (ОВ L 291, 19.11.1979 г., стр. 82)
- 1 85 I: Акт относно условията на присъединяване към Европейските Общности на Кралство Испания и Република Португалия (ОВ L 302, 15.11.1985, стр. 156).
- 95/1/ЕО, Евратом, ЕОВС: съгласуване на инструментите относно присъединяването към Европейския съюз на нови държави-членки.

За целите на настоящото споразумение директивата се изменя, както следва:

- а) Към член 2, параграф 3 се добавя следният текст:

„в Швейцария:

- courtier en immeubles
- Liegenschaftmakler
- agente immobiliare
- gestionnaire en immeubles
- Hausverwalter
- amministratore di stabili
- régisseur et courtier en immeubles
- Immobilien-Treuhänder
- fiduciario immobiliare“

Сектор на персоналните услуги

42. 3 68 L 0 3 6 7: Директива 68/367/ЕИО на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно постигането на свобода на установяване и свобода за предоставяне на услуги във връзка с дейности на самостоятелно заети лица в сектора на персоналните услуги (ISIC ex основна група 85):
- 1) ресторанти, кафенета, таверни, и други места за пиене и хранене (ISIC група 852)
  - 2) хотели, къщи, предоставящи стаи, къмпинги и други места за настаняване (ISIC група 853) (ОВ L 260, 29.10.1968 г., стр. 16), изменен с:
    - 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972 г., стр. 86).
43. 3 68 L 0 3 6 8: Директива 68/368/ЕИО на Съвета от 15 октомври 1968 г., с която се определят подробни разпоредби относно преходните мерки във връзка с дейностите на самостоятелно заети лица в сектора на персоналните услуги (ISIC ex основна група 85):
- 1) ресторанти, кафенета, таверни, и други места за пиене и хранене (ISIC група 852)
  - 2) хотели, къщи, предоставящи стаи, къмпинги и други места за настаняване (ISIC група 853) (ОВ L 260 от 29.10.1968 г., стр. 19).

Различни дейности

44. 3 75 L 0 3 6 8: Директива 75/368/ЕИО на Съвета от 16 юни 1975 г. относно мерките за улесняване на ефективното упражняване на свободата на установяване и свободата за предоставяне на услуги във връзка с различни дейности (ISIC ex раздел 01 до 85) и по-специално, преходни мерки във връзка с тези дейности (ОВ L 167, 30.6.1975 г., стр. 22).

Фризьорство

45. 382 L 0489: Директива 82/489/ЕИО на Съвета от 19 юли 1982 г., с която се определят мерки за улесняване на ефективното упражняване на правото на установяване и свободата на предоставяне на услуги във фризьорството (ОВ L 218, 27.7.1982 г., стр. 24).

Й. Селско стопанство

46. 363 L 0261: Директива 63/261/ЕИО на Съвета от 2 април 1963 г., с която се определят подробни разпоредби за постигане на свобода на установяване в селското стопанство на територията на една държава-членка по отношение на граждани на други страни на Общността, които са били заети като платени селскостопански работници в тази държава-членка за продължителен период от две години (ОВ 62, 20.4.1963 г., стр. 1323/63), изменена с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972 г., стр. 14).
47. 363 L 0262: Директива 63/262/ЕИО на Съвета от 2 април 1963 г., с която се определят подробни разпоредби за постигане на свобода на установяване в селскостопански земи, изоставени или оставени необработени за повече от две години (ОВ 62, 20.4.1963 г., стр. 1326/63), изменена с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972 г., стр. 14).
48. 365 L 0001: Директива 65/1/ЕИО на Съвета от 14 декември 1964 г., с която се определят подробни разпоредби за постигане на свобода за предоставяне на услуги в селското стопанство и градинарството (ОВ 1, 8.1.1965 г., стр. 1/65), изменен с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972 г., стр. 79).
49. 367 L 0530: Директива 67/530/ЕИО на Съвета от 25 юли 1967 г. относно свободата на гражданите на една държава-членка, установени като фермери в друга държава-членка да се местят от едно имение в друга (ОВ 190, 10.8.1967 г., стр. 1), изменена с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972 г., стр. 79).
50. 367 L 0531: Директива 67/531/ЕИО на Съвета от 25 юли 1967 г. относно приложението на законите на държавите-членки във връзка с селскостопанския лизинг на фермери, които са граждани на други държави-членки (ОВ 190, 10.8.1967 г., стр. 3), изменена с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972 г., стр. 80).
51. 367 L 0532: Директива 67/532/ЕИО на Съвета от 25 юли 1967 г. относно свободата на достъп до кооперативи за фермери, които са граждани на една държава-членка и са установени в друга държава-членка (ОВ 190, 10.8.1967 г., стр. 5), изменена с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972 г., стр. 80).
52. 367 L 0654: Директива 67/654/ЕИО на Съвета от 24 октомври 1967 г., с която се определят подробни разпоредби за постигане на свобода на установяване и свобода за предоставяне на услуги във връзка с дейности на самостоятелно заети лица в горското стопанство и дърводобива (ОВ 263, 30.10.1967, стр. 6), изменен с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972 г., стр. 80).

53. 368 L 0192: Директива 68/192/ЕИО на Съвета от 5 април 1968 г. относно свободата на достъп до различните форми на кредит за фермери, които са граждани на една държава-членка и са установени в друга държава-членка (ОВ L 93, 17.4.1968 г., стр. 13), изменена с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972 г., стр. 80).
54. 368 L 0415: Директива 68/415/ЕИО на Съвета от 20 декември 1968 г. относно свободата за достъп до различните форми на помощ за фермери, които са граждани на една държава-членка и са установени в друга държава-членка (ОВ L 308, 23.12.1968 г., стр. 17).
55. 371 L 0018: Директива 71/18/ЕИО на Съвета от 16 декември 1970 г., с която се определят подробни разпоредби за постигане на свобода на установяване във връзка със самостоятелно заети лица, които предоставят селскостопански и градинарски услуги (ОВ L 8, 11.1.1971 г., стр. 24), изменена с:
- 1 72 В: Акт относно условията на присъединяване и промените в Договорите — присъединяване към Европейските общности на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия (ОВ L 73, 27.3.1972 г., стр. 80).

К. Разни

56. 385 D 0368: Директива 85/368/ЕИО на Съвета от 16 юли 1985 г. относно сравнимостта на квалификациите на професионално обучение между държавите — членки на Европейската общност (ОВ L 199, 31.7.1985 г., стр. 56).

РАЗДЕЛ Б — АКТОВЕ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ВЗИМАТ ПРЕДВИД ОТ СТРАНИТЕ

Договарящите се страни трябва да взимат предвид съдържанието на следните актове:

Общи

57. С/81/74/стр. 1: Съобщение от Комисията относно доказателствата, декларациите и сертификатите, свързани с доброто име, липсата на предишен банкрут, естество и продължителност на дейността в страната на произход, предвидени в директиви на Съвета, приети преди 1 юни 1973 г. в областта на свободата на установяване и свободата за предоставяне на услуги (ОВ С 81, 13.7.1974 г., стр. 1).
58. 374 Y 0820 (1): Резолюция на Съвета от 6 юни 1974 г. относно взаимното признаване на дипломи, сертификати и друго доказателство за официална квалификация (ОВ С 98, 20.8.1974 г., стр. 1).

Обща система

59. 389 L 0048: Декларация на Съвета и на Комисията относно Директива 89/48/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 г. за общата система за признаването на дипломи за висше образование, издадени при завършване на професионално образование и обучение с продължителност най-малко три години (ОВ L 19, 24.1.1989 г., стр. 23).

Лекари

60. 375 X 0366: Препоръка 75/366/ЕИО на Съвета от 16 юни 1975 г. относно гражданите на Великото херцогство Люксембург, които имат диплома по медицина, предоставена в трета държава (ОВ L 167, 30.6.1975 г., стр. 20).
61. 375 X 0367: Препоръка 75/367/ЕИО на Съвета от 16 юни 1975 г. относно клиничното обучение на лекари (ОВ L 167, 30.6.1975 г., стр. 21).

62. 375 Y 0701 (01): Декларация на Съвета, направена при приемането на текстове относно свободата на установяване и свободата на предоставяне на услуги за лекари в рамките на Общността (ОВ С 146, 1.7.1975 г., стр. 1).
63. 386 X 0458: Препоръка 86/458/ЕИО на Съвета от 15 септември 1986 г. относно гражданите на Великото херцогство Люксембург, които имат диплома по медицина, предоставена в трета страна (ОВ L 167, 30.6.1975 г., стр. 30).
64. 389 X 0601: Препоръка 89/601/ЕИО на Комисията от 8 ноември 1989 г. относно обучението на здравен персонал по въпросите на рака (ОВ L 346, 27.11.1989 г., стр. 1).

Зъбни хирурзи

65. 378 Y 0824 (01): Декларация на Съвета относно Директивата за координирането на разпоредбите, определени със закон, регламент или административно действие по отношение на дейностите на зъбни хирурзи (ОВ С 202, 24.8.1978 г., стр. 1).

Ветеринарна медицина

66. 378 X 1029: Препоръка 78/1029/ЕИО на Съвета от 18 декември 1978 г. относно гражданите на Великото херцогство Люксембург, които имат диплома по ветеринарна медицина, предоставена в трета държава (ОВ L 362, 23.12.1978 г., стр. 12).
67. 378 Y 1223 (01): Декларация на Съвета относно директивата за взаимното признаване на дипломи, сертификати и друго доказателство за официална квалификация по ветеринарна медицина, включително мерки за улесняване на ефективното упражняване на правото на установяване и свободата на предоставяне на услуги (ОВ С 308, 23.12.1978 г., стр. 1).

Фармация

68. 385 X 0435: Препоръка 85/435/ЕИО на Съвета от 16 септември 1985 г. относно гражданите на Великото херцогство Люксембург, които имат диплома по фармация, предоставена в трета страна (ОВ L 253, 24.9.1985 г., стр. 45).

Архитектура

69. 385 X 0386: Препоръка 85/386/ЕИО на Съвета от 10 юни 1985 г. относно притежателите на диплома по архитектура, предоставена в трета държава (ОВ L 223, 21.8.1985 г., стр. 28).

Търговия на едро

70. 365 X 0077: Препоръка 65/77/ЕИО на Съвета от 12 януари 1965 г. към държавите-членки във връзка със сертификати относно осъществяването на професионални дейности в страната на произход, предвидени в член 4, параграф 2 от Директива на Съвета 64/222/ЕИО (ОВ 24, 11.2.1965 г., стр. 413/65).

Промишленост и дребнозаятичйска промишленост

71. 365 X 0076: Препоръка 65/76/ЕИО на Съвета от 12 януари 1965 г. към държавите-членки във връзка със сертификати относно осъществяването на професионални дейности в страната на произход, предвидени в член 4, параграф 2 от Директива на Съвета 64/427/ЕИО (ОВ 24, 11.2.1965 г., стр. 410/65).
72. 369 X 0174: Препоръка 69/174/СЕЕ на Комисията от 22 май 1969 г. към държавите-членки във връзка със сертификати относно осъществяването на професионални дейности в страната на произход, предвидени в член 5, параграф 2 от Директива на Съвета 68/366/ЕИО (ОВ L 146 of 18.6.1969 г., стр. 4).

ПРОТОКОЛ ОТНОСНО ВТОРИЧНО ПРЕБИВАВАНЕ В ДАНИЯ

Договарящите се страни се споразумяват, че протокол 1 към Договора, с който се създава Европейската Общност, относно придобиването на собственост върху недвижимо имущество в Дания също е приложим към настоящото споразумение относно придобиването на второ жилище в Дания от швейцарски граждани.

ПРОТОКОЛ ОТНОСНО ААЛАНДСКИТЕ ОСТРОВИ

Договарящите се страни се споразумяват, че протокол 2 към Акта за присъединяване на Финландия към Европейския съюз, относно Ааландските острови, също е приложим към настоящото споразумение.

ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН АКТ

Упълномощените представители на:

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ИРЛАНДИЯ,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ВЕЛИКО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,

ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ,

и

на ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ

от една страна, и

на ШВЕЙЦАРСКАТА КОНФЕДЕРАЦИЯ

от друга страна,

след като се срещнаха в Люксембург на двадесет и първи юни хиляда деветстотин деветдесет и девета година, за да подпишат Споразумението между Европейската общност и нейните държави-членки, от една страна, и Швейцарската конфедерация, от друга страна, относно свободното движение на хора, приеха Съвместните декларации, посочени по-долу и приложени към настоящия заключителен акт:

- Съвместна декларация относно общата либерализация на предоставяне на услуги
- Съвместна декларация относно пенсиите при пенсиониране на бивши служители на институциите на Европейските общности, пребиваващи в Швейцария
- Съвместна декларация относно прилагането на споразумението
- Съвместна декларация относно по-нататъшни преговори.

Те освен това приемат за сведение следните декларации, приложени към настоящия заключителен акт:

- Декларация на Швейцария относно подновяване на споразумението
- Декларация на Швейцария относно политиката за миграция и убежище
- Декларация на Швейцария относно признаване на дипломите за архитекти
- Декларация на Европейската общност и нейните държави-членки относно членове 1 и 17 от приложение I
- Декларация относно швейцарското участие в комитетите.

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Luxembourg den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenennegentig.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove.

Tehty Luxemburgissa kahdentenakymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som skedde i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundraogttonio.

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

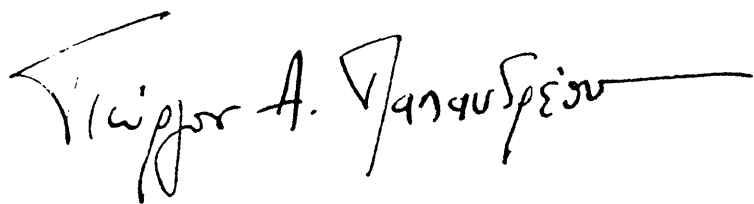
På Kongeriget Danmarks vegne

Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

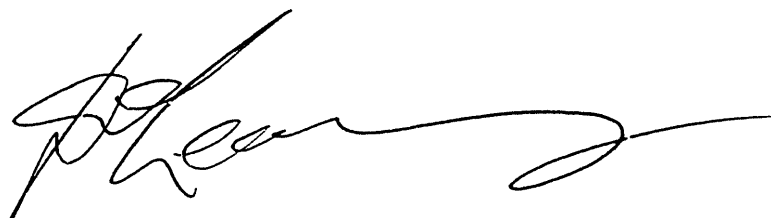
Por el Reino de España

Pour la République française

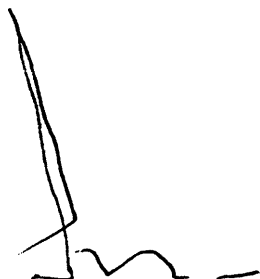
Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

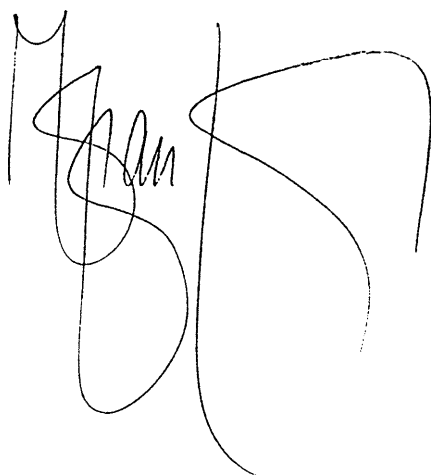
Per la Repubblica italiana

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

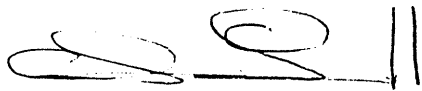
Pela República Portuguesa

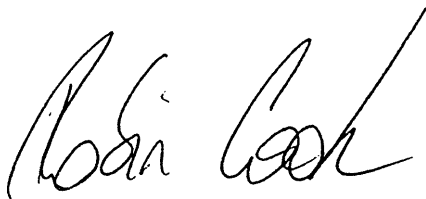
Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

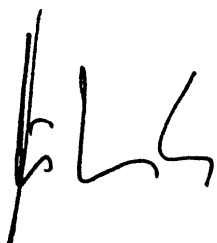
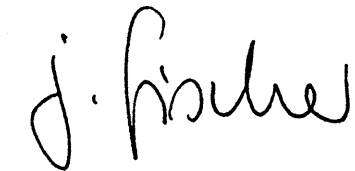
För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Für der schweizerischen Eidgenossenschaft
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera

D. Langhin

Hein

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ**относно общата либерализация на предоставяне на услуги**

Договарящите страни се задължават да започнат колкото може по-скоро преговори относно общата либерализация на предоставяне на услуги на основата на Европейското законодателство (*acquis communautaire*).

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ**относно пенсията при пенсиониране на бивши служители на институциите на Европейските общности,
пребиваващи в Швейцария**

Комисията на Европейските общности и Швейцария се задължават да потърсят подходящо решение на проблема с двойното данъчно облагане на пенсията при пенсиониране на бивши служители на институциите на Европейските общности, пребиваващи в Швейцария.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ**относно прилагането на споразумението**

Договарящите страни ще предприемат необходимите мерки за прилагане на достиженията на общностното право (*acquis communautaire*) към гражданите на другите договарящи страни в съгласие със сключеното между тях споразумение.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ**относно по-нататъшни преговори**

Европейската общност и Швейцарската конфедерация декларират своето намерение да започнат преговори за сключване на споразумения в областите от общ интерес, като например актуализиране на протокол 2 към Споразумението за свободна търговия от 1972 г. и швейцарското участие в някои програми на Общността за обучение, младежта, медиите, статистиката и околната среда. Подготвителната работа за тези преговори трябва бързо да продължи, веднага щом приключат настоящите двустранни преговори.

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ШВЕЙЦАРИЯ**относно подновяване на споразумението**

Швейцария декларира, че ще постигне решение за подновяване на споразумението през седмата година на неговото приложение, на основата на приложими вътрешни процедури.

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ШВЕЙЦАРИЯ**относно политиката за миграция и убежище**

Швейцария потвърждава отново своето желание да засили сътрудничеството с Европейския съюз и неговите държави-членки в областта на политиката за миграция и убежище. За тази цел Швейцария желае да участва в системата на ЕС за координация на молбите за убежище и предлага да започнат преговори за сключването на конвенция, паралелно с Конвенцията от Дъблин (Конвенция, определяща държавата, отговаряща за проучване на молбите за убежище, подадени в една от държавите — членки на Европейските общности, подписана в Дъблин на 15 юни 1990 г.).

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ШВЕЙЦАРИЯ**относно признаването на дипломите за архитекти**

Швейцария ще предложи на съвместния комитет за Споразумението относно свободното движение на хора, веднага щом бъде създаден, да се вземе решение и да се включат дипломите на архитекти, издадени от швейцарски университети за приложни науки в приложение III към Споразумението относно свободното движение на хора, в съгласие с разпоредбите на Директива 85/384/ЕИО от 10 юни 1986 г.

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ И НЕЙНИТЕ ДЪРЖАВИ-ЧЛЕНКИ**относно членове 1 и 17 от приложение I**

Европейската общност и нейните държави-членки декларират, че членове 1 и 17 от приложение I към споразумението не накърняват достиженията на общностното право (*acquis communautaire*) относно условията за назначаване на служители, които са граждани на трета страна, в контекста на презграничното предоставяне на услуги.

ДЕКЛАРАЦИЯ**относно швейцарското участие в комитетите**

Съветът се съгласява, че представителите на Швейцария могат, доколкото въпросите ги засягат, да участват в заседанията на следните комитети и експертни работни групи като наблюдатели:

- Комитет за изследователски програми, включително Комитета за научно-технически изследвания (CREST)
- Административната комисия за социална сигурност на мигриращи работници
- Координационна група за взаимно признаване на дипломи за висше образование
- Консултативен комитет за въздушните пътища и прилагането на правилник за конкуренцията в областта на въздушния транспорт.

Представителите на Швейцария не присъстват при гласуване на тези комитети.

По отношение на други комитети, занимаващи се с области — предмет на тези споразумения, в които Швейцария е приела достиженията на общностното право (*acquis communautaire*) или еквивалентни мерки, Комисията ще се консултира със швейцарски експерти по метода, определен в член 100 на Споразумението за ЕИП.

Информация относно влизането в сила на седемте споразумения с Швейцарската конфедерация в секторите свободно движение на хора, въздушен и сухопътен транспорт, обществени поръчки, сътрудничество в науката и технологиите, взаимно признаване във връзка с оценката на съответствието и търговия със селскостопански продукти

Окончателното уведомление за приключването на процедурите, необходими за влизането в сила на седемте споразумения в секторите свободно движение на хора, въздушен и сухопътен транспорт, обществени поръчки, научно и технологично сътрудничество, взаимно признаване на оценката за съответствие и търговия със селскостопански продукти между Европейската общност и нейните държави-членки от една страна, и Швейцарската конфедерация от друга страна, подписани на 21 юни 1999 г., е извършено на 17 април 2002 г., като споразуменията ще влязат в сила едновременно на 1 юни 2002 г.
